

Innholdsfortegnelse

TINGBOK 1695.....	1
TINGBOK 1696.....	9
TINGBOK 1697.....	13
TINGBOK 1698.....	21
TINGBOK 1699.....	30
TINGBOK 1700.....	36
TINGBOK 1701.....	45

TINGBOK 1695

Opsal i Gausdal den 26. februar 1695

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0018: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1695, s. 2a)

Den 26 Febr. 1695 er Retten betient paa Opsall Her sammestedz, ofuerverende fogdens fuldmectig Helle Christensen. Menderne til Nefndt af laugrettet Nemblig Sifuer Ofren, Madz Jebesen, Erich Nordrum Steener Waalen, Anders Redstad, Olle Restad, udj Erich Hollens fraverelse Lars Ofre Klefue, udj Pouel Tofftes sted Gudmund Sønstevold.

Marte og Karen Nilsdøtre stevner Paul Christensen Bø for gjeld

Martte oc Karen Nilsdøttre ladere stefne Pouel Christensen Bøe for gjeld oc der om i Retten producerit en Stefnings Zeddel af dato 26 Nouember 1694, oc der effter vor dom begierede.

2det i rette lagt et schatte bref under Sorenschifuren Thomas Randulfs Hand oc otte mendz Zignetter af dato den 9de desember 1689. Derimod til sagen at svare møtte Pouel Christensen oc udj retten fremlagt en Contrastefning af dato 9 febr. 1695.

2det Hans schrifftlig indleg samme Sag angaaende af dato 25. febr. 1695.

3die, Et schiffte bref under henmelte Sorenschriuers Hand oc 2de laugrettes Mændz Zignetter af dato den 7 April 1684.

4de En Contract under velædle oc velbyrdig Her Assistentz raad oc laugmand Jørgen Phillipsens Hand af dato 16. september 1690, oc der effter sammeledis vor dom begierende.

Der om er saaledes for Retten afsagt For ermelte paastefndte Arf, som Pouel Bøe tilstaar hoes sig at verre bestaaende, som af Martte Nilsdaatter iche beuises at være paafordret, end som nu ved Stefnemaal fornemmes, forschiefne Arf Nemblig 18 Rdr, oc Pouel Bøe effter schiffte brefuedz formalier af dato den 7 Aprilz 1684. Forrelagt inden Sex uggers dag med Ko. Maytz. Fogedz Assistentz bemelte Martte Nilsdaatter at ofuer lefuere oc betalle under lougens adfæhr; oc effterdj Martte Nilsdaater iche betidelig Har søgt Hendis prætenderende Arf, som iche beuises af Pouel Bøe at være for Holdt. Mens adjnterim hoes Ham bestaaende, indtil Hun den til sig vilde annamme, Huor for Martte Nilsdaatter af loven iche Kand tilKiendes Rentte formedelst Hindes eggen forsømmelse.

2det. De her indførte oc paa Stefnte 19 Rdr 2 ort 16 sch, som de Lunde piger der imod Pouel Bøe at være schyldig som hand dem tid effter anden medforstragt Hafuer, oc godagte Lunde piger til Kient hannem sammeledes uden Rentte, at betalle inden Sex uggers udgang under lovens Execution af deris boe at søges ved Nam, oc dersom løsøret iche Kand tilstræche, saa er Hand forsichret oc oc induist udj dderis evende goedz udj Raaqvam beliggende, ind til hand schier nøyachtil betalling med den effter denne dags dato, afgaaende rentte effter loven.

3die. Huad ydermere de af Karen Nilsdaatter prætenderende 13 Rdr 16 sch, oc dj paa stefnte 8 Rdr 3 ort, sig er anbelangende, effter Stefning oc actens formalier, da efftersom Her udj retten produceris en Contract oc forlig under velbemelt Her laugmandz Hand af dato 16 september 1690. Huor udj Pouel Bøe fastelig paa staar desste paa Begerede penge ved bemelte Contract at verre forligt oc opHefuet, oc dj der imod ingen forklarlig oplysning gjør, da understaaes iche videre der at paaKiende, end samme Contractes indhold enjentlich oc imellem Handler, oc i saa maader ydmygst Henvist til ofuer dommerens oc velbemelte Her laugmandz egen forklaring, om nogen der paa videre umage vil etc.

Avtale om Skålenget

Knud Madzen Schaalengen oc Jens Johansen tilforn boende paa bemelte Schaalengen FremKom for retten oc tilstaar av verre forligt paa efterfølgende Maader. Jens Johansen afstaar sin førige paaboende gaard Schaaleng paa den Condition at Knud Madzen schal lade Ham nyde i gaarden Schaaleng i dette indverende aar, 1695. Imod et Half Sold sædagger effter som Hand nest forleden 1694 nøtte den Halfue ag grøde udj agger oc eng, oc det for Hans Bøxels igien gifuelse, Huor imod Jens Johansen schal nest til stundende vaar fravige bemelte gaard Schaaleng med qvinde oc børn sambt ald anden Huusgeraad oc ey videre i nogen maade schal hafue at pretendere, Huor for de nu for retten med Handerband blef i alle maader der om forligt.

Forlik om åsete på nedre Frøyse

Fremkom for retten Olle Hadvorsen neder Frøsen som med sin schriffelig StefningsSeddel af dato Frøsen den 7 Febr. 1695, Hafde Hidstefndt Christen Lj, Amund Østerlj oc Amund Frøsen til deris Sandhedz vitnesbyrd, ved boger Æd att aflegge, Huis ord oc Handtagen forligelse Dj Hørrt Hafuer at være giort oc sambtøgt imellem hannem oc Svend Hielmstad paa Hielmstad den 13 december 1694. Forbemelte Svend Halvorsen Hielmstad, møtte for Retten oc Kunde iche fragaa, Hand io med foreschrefne Olle Halvorsen Neder Frøsen var paa Hielmstad for

bemelte den 13 december 1694 forligt om aasedet til bemelte Neder Frøsen, Huilchet de oc nu ydermehre Her for rette Stadfestede, Saaledes at offt bemelte Olle Halvorsen Her for retten tilstillede Svend Halvorsen Hielmstad, for Hans oddel elle aasedesretten Hand eller Hans fader Kand Hafue til mehr bemelte gaard Neder Frøsen Førgetiusue Rdr. Huor paa de begge Her for rette blef Handregt oc af Svend Halvorsen u-rygeligen Holdes schal, for Hannem oc Hans arvinger, en for alle oc alle for en som foreschrevett staar i alle maader etc.

Sak om odelen på Melby (*Melbø?*)

Madz Olsen Hofde ved en schriftlig Stefnings Sedel i rette stefndt Ellen Pedersdatter Melbye for Hun ey goedvillig vil afstaa Hans oddels gaard Melbye, mod sin udlagde bøxels igien gifuelse, effter dj Hand den self schal Hafue nødig til brug oc besidelse, med videre, den indhold af dato den 4de Febr 1695. Huilchen befindes effter paaschrifft for Hinde at verre andkyndiget den 5te dito. Paa forbemelte Ellen Melbyes vegne, fremstillede sig Hindes broder Safren Pedersen Berig, oc svarer att Hun er siug oc Sengeliggende, saa Hun ey nu for retten Kunde møde. Huor for den Sag blef optafen til den 2den April 1695 førstkommende, Her sammestedz att Comparere paafølgende dom effter loven.

Gavebrev Amund Erlandsen og Ingrid Berdonsdatter

Amund Erlandsen oc Hans qvinde Ingerj Berdonsdatter indgaf et gafue bref af dato 25 Febr. 1695, Huor udj de lofver oc tilsiger Hinanden at Nam nogen af dem ved døden afgaar, schal den igien lefvendis nyde oc beholde den halfue Hofued lod af deris goedz oc formue effter loven, effter brefuedz videre indhold etc.

Skjøte på nedre Frøyse

Olle Hadvorsen indgaf et schiøde ad dato den 5te Febr. 1695. Huor med Hand lader sig til forhandle af Karj oc Ellin Svendzdøttre Half femtee schind goedz Beliggende udj Nedre Frøsen effter brefuedz videre indhold ecc.

Bø i Gausdal 27. juni 1695

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0018: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1695, s. 11a)

Anno 1695 den 27. Junj er Retten betient paa Bøe tingstue Her sammestedz ofurverende fogden Coldevin. Menderne til Nefnt af laugrettet, Nemblig: Sifuer Ofren, Erich Nordrum, Anders Restad, Erich Hollen, Pouel Toffte, Madz Jepsen, Steener Waalen oc Olle Restad.

Skjøte på Einstad

1. Berdte Christophersdaatter Sl. Her Knud Rings indgaf et sciøde af dato den 23 Martj 1695. Huor med Hun lader sig til forhandle af Hr, Capetain Jens Leegaard oc Anne Catherina Werdelmands en deris i Gudzdal beliggende gaarde Kaldes Indstad, schyldende en Hud Sex schind oc toe oc en fierendehl bismeer pund fisch med bøxel effter brefuets videre indhold etc.

2det. Johannes Julsen Indstad indgaf et schiøde af dato den 25 May 1695. Huor med hand lader sig tilforhandle af Berte Sl. Her Knud Rings Hans brugende oc

paaboende gaard Indsgtad som er Nj schind, et bistmerpund oc trej marcher fisch effter schiødettz videre indhold etc.

3die. Torgier Gundersen indgaf et schiøde af dato den 25 Maye 1695. Huor med hand ladeer sig tilforhandle af Berte Sal. Her Knud Rings af hans paaboende oc brugende Halfue part i samme gaard Indstad, som er Nie schind, et bistmerpund oc trej marcher fisch med bøxel oc Herlighed effter brefuedz videre indhold etc.

Obligation fra Amund Larsen Frøyse til Erlend Svendsen Hjelstad

4 de. Amund Lauriszen boende paa Nedre Frøsen indgaf en obligationa f dato den 27 May 1695, som for Retten oplæst der udj benefnt at Erland Svendzen boende paa Hielmstad Hafuer landt ef er melte Amund Lauridzen rede penge 25 Rdr oc derfor Hannem i pandtsatt Halffembte schind goed beliggende i Nedre Frøsen effter schiødettz videre indhold etc.

Bygselseddel på Mitlien

Tarsten Christensen indgaf et bøxel bref af dato den 1 May 1695 som for retten oplæst, Huor med hand tilbøxler sig af Svend Hansen Mitvold en liden ødegaardzpladz Kaldes Mitlien som schylder aarlig fiere schind effter brefuedz videre indhold etc.

Skjøte på Skei sæterløkke

Olle Jonsen Fierderum indgaf et schiøde af dato den 23 Martj 1695 som for retten opplæst, Huor Hand lader sig tilforhandle af Her Capetain Jens Leegaard oc Anne Werdelmandz Schie Setter løche schyldende et schind med bøxel etc. effter brefuedz videre indhold.

Pantsettelse av Kirkerud for lån

Steener Svendzen Waalen indgaf en obligationa f dato den 14de Martj 1695 som for retten oplæst, der udj benefnt at hand lanner af Steener Waalen rede penge 80 Rdr, oc der for Hannem i Panttsatt Hans Oddelseyende gaard Kircherud, som er schyldende Nj schind med bøxel effter brefuedz videre indhold etc.

Skjøte på Nordgaarden?

Gudmun Olsen indgaf et schiøde af dato den 3die Junj 1695, som for retten oplæst, Huor med Hand lader sig tilforhandle af Madz Christensen Noergaard Halfanden Hudz jordegoedz med bøxel oc Herlighed beliggende i Bøedals Annex effter brefuedz videre indhold etc.

Gavebrev mellom Anders Oudensen og hustru Berte Olsdatter

Anders Oudensen oc Hans Hustrue Bertte Olsdaatter indgaf et gafue bref af dato den 26 Junj 1695, som for retten oplæst, der udj benefndt at de begafner Huor andere effter lovens tilladelse, at naa nogen af dem ved døden afgaar maa den igjenlef vende nyd oc beholde af den afdødes middel oc formue den Halfue Hofuedlod effter brefuedz videre indhold etc.

Skjøte på nedre Frøyse

Olle Hadvorsen indgaf et schiøde som for retten oplæst af dato den 18 Martj 1695. Huor med hand lader sig tilforhandle af Halvor Svendzen Half femte schind goedz beliggende i Nedre Frøsen udj Gudzdal Sogen, effter brefuedz videre indhold etc.

Veslesætera 27. Juli 1695

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0018: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1695, s. 28a)

Anno 1695 den 27 Julj vare vj effterschrifne laugrettes Mend /: udj hans Kongl. Foget Cort Coldevins tilstedeverelse / Nafnlig Nils oc Anders Oldstad, Joen Borslien, Østen Snertingsdallen, Joen Surenløtt, Alf Holte, forsammelede paa Lille Sætteren Her sammestedz oc for retten Compareit Amund Østerlj, Christen Roe, oc Torsten Høylien som Citanter, lader indkalde Sifuer Kios, Lauridz Mehlum, Torchel Kios oc Lauridz Nustad, formedelst de af eggen myndighed uden loulig oc forengaaende dom hafuer indheignet oc bemegtiget deris Sætter Styl Lille Sætter Kaldes med gierde oc løcher at indlegge, den til største schade oc fortængsel imod loven – iche allerniste deris drifft vej, mens deris færaach, at forstenge, oc deris Sætter Hafn at indheigne, som dj formeendte igien at udlegge, oc betalle deris for denne paa processens andvendte beKostning effter Stefningens videere indhold af dato Østerlj den 29. Junj 1695. Ellers befindes Anders Nustad udj hen melte Stefning indført som en Citant, Anders Nustad møder for retten, oc gandsche oc aldelis fra gaar, oc Ham ubrugst at Hans Nafn udj Stfningen at være indført, oc saaledes imod hans ville, sambt siger sig gandsche fra Stefningen oc med den Sag indted ville Hafue med at bestille, Mens de som Stefndt Hafue effter Stefningens formalia, burde self at svare til sagen oc deris Stefnemaal etc.

For det andet producerit formelt Citanter effter Stefningens indhold /: undtagen Anders Nustad som befatter sig Huerchen med Stefning eller indleget :/ deris schriftlig indleg samme Sag angaaende, oc dereffter vor dom begierede, indlegget er daterit den 27 Julj 1695. Videre Hafde Citanterne indted i Sagen at sige eller fremlagt blef, mens allerne vor dom begierede som Hen melt etc.

Indstefndte Sifuer Kios, Torchel Kios, Lars Mehlum oc Lauridz Nustad, møtte for retten, oc alle sambtlig svarer nudelig at de gandschr oc aldelis iche haver forstenget Citanterne deris drifft vey eller færaach, eller deris Sætter Hafn at Hafue indheignet, dem til nogen schade eller Prejudiz, som øyensiunlig i dag af Mænd oc betienter Hafuer forfaret oc effterseet, mens beklager sig, at de Har veret Høylig nød til at indheigne di tvende smaa lycher paa Sættern, formedelst de boer paa Ringe foer jord, til deris Creatures Hielp, oc erbyder der af att schatte lige ved anden som hafuer aufling udj Aldmindingen oc paa deris Sætter, Nembliq af Huert læs Høe tou schilling, effter de Kongl, Committeredis anslag, oc der for Sifver oc Torchiel Kios, af deris indheignede løche, erbyder sig at svare for 2de læs Høe, oc Lars Mellum sambt Lauridz Nustad, er bød sig oc at schatte af deris lyche til Haabe 2de læs høe, Huilchet de begierer udj Ko. Ma. Matricuel oc dens schatte bøger, maa vorde indførtt, til aarlig svarelse, oc der paa begiered en Rettmesig Kiendelse, oc en befrielses dom for Citanternis Stefnemaal.

Effter alt dette paa aastaden forbenemte Lille Sætter styel, øyensiunlig vor for faret oc efftersteed, Er parterne paa begge sidder med Huor andeere blefven saaledes forEenet Nembliq: At Amund Østrelj som den første Citant schal beholde den lyche som Hand først indheignet Hafuer oc nu forfindes. Sambt Olle Hofde tillige med at nyde den indheignede liden lyche, oc effterdj det iche Kand svare til Hans gaardz schyld, som den største i blant dem, da er hand tillovet, at maa indheigne endnu der til som Kand svarre til 41/2 maal, udj alt for tuende Huder oc 2de schind, dog at

gammele færaag iche der ved for stenges, oc Sifuer oc Torchiel Kios begge til Haabe vedblifver deris indheignede Sætter lyche, naar de Haffelden paa tvende steder ved fæRegsterne til førstkommende vaar 1696,. Udlegger efftedj Nedpallede stager oc udvuste Steder. Item Lars Mellum oc Lars Nustad at blifue ved den indheignede lyche, som nu forrefindes, af Huilche 2de lycher dj effgter deris erbydende schak schatte for fiere læs Høe, som udj Matriculen indførte 1 læs for Huer gaard, oc er dj øfrige mend Lars øfre Klefue oc Torchel Medlien, sambt Anders Nustad oc Christen Rud, uduist oc af palled Huor vit de til lycher maa indheigne, Huilchet Naar saa scheer, oc noget derpaa blifuer at aufle, de da angifuer det til samme Rettighedz suarelse, som dj andere, Huilchet dj øfrige som ey noget andgifuet, Naar deris lycher blifuer saa goede, at noget der paa Kand aufles, de da en Huer for sig vedbørlig Hafuer at andgifue, oc udj Kongl. Maytz: Jordebog lade indføre til foreskrevne Rettighedz suarelse , Huorjaa dj nu sambtlig ved Hander band blifuer venner oc vel forligt, med fuldkommen løffte oc forsichring her effter, schulle lofue oc forHolde sig med Hin anden, som grænder oc Naboer, vel signer oc anstaae i alle maader, under 10 Rdr straf til Christiania Hospital, for den som sig Her imod Forseer eller annerledes Handle sculle med at indheigne, videre end som nu forrefindes oc afpællat er, oc dog der for uden denne forlig ved magt at stande etc.

Frøyse den 25. oktober 1695

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0018: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1695, s. 58b)

Anno 1695, den 25 october er Retten betient paa Frøsen Her sammestedz, ofuerverende Fogden Coldevin, Menderne til Nefndt af laugrettet Nemblig Steener Waalen, Anders oc Olle Reedstad, Mads Giebsen, Sifver Ofren, Pouel Toffte, Erich Hollen oc Erich Nordrum.

Skatterestans for 1695

Hans Kongl. Mu. Foged indgaf indverende aars Restanz, som for menige almue blef oplæst, Huor imod de Resterende almue ingen modsigelse Hafde, oc derfor tilKiendt effter Restansen, oc deris schattebøgers tilhold at betalle under ad Recr effter lovens medfør etc.

Obligasjon fra Stener Waalen til Peder Rasmussen Stubberud

Steeneer Waalen indgaf en Obligation for retten oplæst af dato den 16 Martj 1695, der udj benefndt at Peder Rasmussen er til Hannem 80 Rdr, effter brefuetz videre indhold etc.

Skjøte på Bø, Brandslien og Kokslien

Pouel Boes schiøde oplæst af dato den 23. Nouember 1694, angaaende Hans moder oc sin der udj Hans beboende gaard Bøes beliggende oddels goods som Hun Hannem hafver Solt oc Schiøtt, Nemblig i Bøe en Hud Ni schind, udj Brandzli Halfanden schind, udj Kogsli Halfredie schind, til sammens 2de Huder et schind effter brefuedz videre indhold etc.

Nach et schiøde af Povel Bøe indgifven som for Retten oplæst af dato den 9de September 1695 sig oc sine Søschende i mellom effter brefudez videre indhold etc.

Lagrettemenn for 1696

Efterschrefne Mend blef opnefndt at betiene Retten udj tilKommede 1696 aar, Nembliq
Guldbrand oc Olle Reedstad, Olle Enge, Guldbrand Østring, Knud Revoldsrud, Olle Bacheng, Torsten Medlien oc Steener Engeland.

Leiermålssaker

Anne Knudsdaatter Helleberig som udj forgangen aar 1694 af Soldatt Christopher Johansen blef besofuet oc formedelst Hun da inted var eigende tilKiendt at strefes med gabstochen, Hafuer ved venneers Hielp oc undsettelse, er langet saa meget, at Hindes sigt for samme aar ved lensmanden Pouel Christensen nu er betalt med 6 Rdr.

Erich Nilsen Lj besofuet Berdte Nilsdatter, fremstilte sig for retten oc belofued med forderligst at betalle Hans Sigt 12 Rdr. Qvindfolchet møtte ivhe mens bemelte Eric Nilsen Hafuer paa Hindes vegne, at Hindes Sigt tillige med schal blifue betalt 6 Rdr.

Marte Poulsdatter Gabhoel, som er besofuet af en person Nafnlig Lars Hansen, oc tilstaar Peder Bøe oc Johan Berge, ved æd, at Hand er bortrømbt, af bøyden oc iche vidende Huor Hen, samt beKiende Erich Houum, at Hand er antagen ved det ny Regement. Mens qvindfolchet møder for retteer oc siger iche det ringeste at være eyende til Hindes Sigts betalling, oc derfor til dømbt at strafes udj gabstochen.

Lisebet Jonsdatter Kircherud som først utlagde en person ved Nafn Stam Knud, men omsider offentlig for retten tilstaaed, at Anders Kircherud er Hindes Barne fader, Hun møder for retten, oc beKiender iche det ringeste at være eyende til Hindes Sigtes betalling, Huor for Hun er tildømbt at strafes bed gabstochen, oc for den første som er stam Knud der iche det ringeste er eyende til Hans Sigtes betalling, bør at strafes med gabstochen, oc den anden Anders Kircherud, som nu iche mødder for Retten oc benegtelse æd, om Hand Kunde formeene sig fri derfor, er tilKient at betalle Hans Sigt 12 Rdr, eller der fore ad næst aar Hans straf i gabstochen.

Soldat Ifuer Olsen Findzrud under Her Major Bruns Company, besofuet Sønnev Amundsdaatter, Han er effter Kongl. Forordning fri for Sigt ved udstar den Militar straf, qvindfolchet møder for retten oc self bekiender, som oc menige almue tilstaar iche det ringeste at være eyende til Hindes Sigtes betalling, mens omløber oc betler sit brød oc der for tildømbt at udstaa Hindes Straf i gabstochen.

Jon Johansen Kommen fra Trundhiems len, besofuet Anne Torgiersdaatter, Hand er for lengst afrømbt, Her af sognet oc ingen vidende Huor hen, effter 2de mendz Madz Føxsen oc Olle Klefues til stoed ve æd, mens qvindfolchet møder for retten, oc self beKiender, som oc menige almue tilstaar iche dett ringest at være eyende til Hindes Sigtes betalling, oc der for tilfunden at udstaa Hindes straf i gabstochen.

Gausdal prestegård 26. oktober 1695

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0018: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1695, s. 62a)

Anno 1695 den 26. october vore vj effterschrefne laugrettsmænd Nafnlig – Gunder Sønstevold, Svend Mitvold, Lars Mitvold, Erich Vold, Erich Føxen, Amund Østerlj. Forsammelde udj Gudsals præstegaard, /: i Kongl. Maytz foged Er. Cort Coldevins Helle Christensens tilstedeverelse:/ effter Idhige Sognepræst paa steden Her Olle Stochflehtes ydmygst Supplication oc begiering, oc der paa fuldte velbaarne Her Stifftsbefallingsmand Christian Stochflettes gundstige Resolution, af dato 13 Sept 1695 at effter ser Gudsals præstegaards tilhørende oc underliggende aaboeds paaleg, som førige Sognepræst Ma. Hans Holst sig hafue effterlatt, Her nest feemstiller Her. Olle sig for retten, oc siger, at Mag. Hans Holst er tilschichet Stefning som er daterit den 1 october 1695, oc den til Ham udsent, mens endnu ey erHoldet eller nogen svar derpaa bekommet.

Da efftersom velbemelte Mag. Holst iche møder, Item ingen Stefnings Seddel i Retten fremlagt, Kand for des udeblifvelse denne gang indted forrettes, For inden it lovlig stefnemaal effter lovens medfør fremvidses, at Hand der til er loulig stefndt oc Kaldet etc.

TINGBOK 1696

Li i Gausdal 29. februar 1696

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0019: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1696, s. 3a)

Anno 1696 den 29de Febr, er Retten betient paa Neder gaard Lj tingstue, ofuerveerende Kongl. Maytz. Foged Cort Coldevin. Menderne til Nefndt af Laugretted Nemblig, Guldbland oc Olle Redstad, udj Olle Enges sted Jon Myre udj Guldbland Østrings sted Sifuer Ofren, udj Knud Revoldzruds sted Alf Holte, i Olle Backengs sted Olle Redstad, udj Torsten Medliens sted, Lars øfste Klefue, oc Steener Engeland.

Pantebrev fra oberst Reichvein

For indfødte velbemelte Her oberster Reichvins trænde pandte brefur, angaaende Halvor Jacobsen Helleberg, samt Gudmund Olsen Solberig, Item Erich Lassesen Bøe, it Huert bref lydnete paa It Half Hundrede Rdr en Huer Her oberster schyldig at være, som forskrefne brefue videre forklarer, Sammeledes i dag udj meenige tingsøgte almues paaHør oplæst, som nest afviget paa Mehlum tingstue i Faaberig Sogen den 28de Febr, passerit etc.

Enighet om føderåd på Berg

Ifuer Larsen Berig er i dag Her paa Lj tingstue blefven forligt med Elli Amundsdaatter, som paa gaarden Hoes Hannem nyder sin føederaad, i saa maader at Hun scal Hafue it maal Sæd, udj mit aggeren oc it Half maal øfuerst oc Nordeerst paa Houg aggeren Huilchet Hand schal ned pløye for Hinde udj rætte tid, oc timme, med Hindes egget SædeKorn, oc Hun self igien om Høsten at opvende oc der foruden, schal Hand føede for Hinde en Koe oc tvende Soufver, oc elleers schal Hun nyd paa gaarden it lofft til at forvae Hindes Kleder udj, saavelsom for sig Self til Husverelse, oc ellers i alle maader at lefue med Hin anden som Christeligt oc tilbørligt Kand være, uden tiltalle effter lovens medfør, schatten oc ald anden Rettighed som som Enchens brug Kand paa beregnis, svare Ifuer Larsen Berig self til, Huor paa de nu Her for retten blef handregt venner etc.

Østerli i Gausdal 27. juni 1696

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0019: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1696, s. 12b)

Anno 1696 den 27de Junj er Retten betient paa Østerlj Her sammestedz ofuerverende fogdens fuldmegtig Helle Christensen Juhl. Menderne til Nefndt af laugretted Nemblig Steener Engeland, Gulbrand Reedstad, Olle Reedstad, Olle Enge, Gulbrand Østring, Olle Bache, Knud Lien og Tosten Lien.

Skjøte på Toft

Joen Madzen infgaf et schiøde af dato den 30 Nouember, Huor med Hand lader sig til forhandle af Godthardt Bram til Lindholm den Halfue partt udj en gaard beliggende udj Gudsdal sogen Kaldet Tofft, som schylder med bøxsels Ni schind oc trej fierendell

bistmerpund fisch, sambt bøxsel ofuer evo schind bonde goedz effter brefuetz videre indhold etc.

Gavebrev til Anders Halvorsen Reistad

Anders Halvorsen Reedstad indgaf ett gafuebref af dato den 30de Martj 1696, som for Retten oplæst, Huor udj Halvor Pedersen Transporterer Ham Hans Halfue Hofued loed, effter brefueds videre indhold etc.

Marit og Karen Nilsdøttre Lunde stevnes for gjeld

Anne Sallige Pouel Bøes lader indstefne de Lunde piger Nafnlig Marit oc Karen Nilsdøttre for giæld Nefnlig 100 Rdr, med den der afgaaende Rentte, oc der om udj Retten producerit en Contract under velædle oc velbyrdig Her Assistens Raad oc laugmand Jørgen Phillipsens Hand af dato den 16 september 1690, for det andett udj Retten fremlagt en lovlig oc for dem forKyndt opsigelse, angaaende samme 100 Rdr oc Renttes betalling af dato den 24de Martj 1696. Der imod til Sagen st skulle Suare møtte ingen paa de Lundepigers vegne, effter at de 3de gange af Rettens betiendter blef paa Raabt, formedelst deris ude blifuelse er Sagen med Anne Bøes Kiere fader Christen Lies villie oc sambtøche optagen til neste Sage ting effter loven den 22de Nouember førsstkommende, til Huilchen tid de Lunde piger er forelagt att møde, att suare Anne Sallige Pouel Bøes oc arvinger paa Stefnde 100 Rdr med Rentten, under tilfølgende dom effter lovens medfør, oc imidlertid Hen meltte Enche qvindes Stefning eller stefne maal i sin fulde ehse oc værdj attstande etc.

Skjøte på Toft

Gudmun Lasesen indgaf en schiøde af dato den 5te May 1696. Huor med Hand lader sig til for Handle af Jon Madtzen den Halfue pardt i Toffte Her sammestedz, som schylder med bøxell Ni schind træ fieren dell bistmerpund fisch, sambt bøxel ofuer 2de schind bonde goedz, effter brefueds videre indhold etc.

Skjøte på Toft

Anders Gutormsen indgaf et schiøde af dato 18de Aprilis 1696, Huor med Hand lader sig til forHandle af Bertte Sallig Her Knud Rings Hans beboende oc brugende anpartt, udj den gaard Toffte schyldende aarlig Nj schind oc trej firendeel fisch, med bøxel ofuer 2de schind bonde goedz effter brefuedz videre indhold etc.

Skjøte på Seielstad

Oluff Jonsen indgaf et schiøde af dato 23 Martj 1696. Huor med Hand lader sig til forHandle af Prousten Magister Friderich Monraadt, en Hans eyende gaard Her sammestedz, Nafnlig Segelstad schyldende trej Huder, effter brefueds videre indhold etc.

Obligasjon på lån fra Stener Waalen til Lars Olsen Holte

Steener Waalen indgaf en obligation som for retten oplæst, der udj benefndt at Steener Waalen, hafuer landt Lauridz Olsen boendes paa Holte i Gudsdals Sogen 30 Rdl. oc til Hans schadesløshed, Steener Waalen i forsichring oc under pandtsaatt Hennem, Hans oddels eyende gaard Holte som schylder aarlig en Half Hud med bøxel, effter brefueds videre indhold.

Skjøte på Toft

Berte Sallige Her Knud Rings indgaf it schiøde, som for retten oplæst af dato den 30de Nouember 1695. Huor med Hun lader sig ved Kiøb oc schiøde til forHandle, af Godthardt Bram til Lindholm oc Capetain Jens Leegaard, den Halfue partt udj en deris gaarde udj Gudsdal Sogen, Kaldett Toffte, som schylder med bøxel Nj schind oc trej fierendeel bistmerpund fisch, samt bøxel ofver 2de schind bondegoedz, effter brefueds videre indhold etc.

Gjefsen i Gausdal 19. oktober 1696

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0019: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1696, s. 28b)

Anno 1696 den 19de october er Retten betient paa Giebsen Her Sammesteds, ofuerverende fogden Coldevin Menderne til Nefndt af laugretted Namblig: Guldbrand Reestad, Olle Reedstad, Olle Enge, Guldbrand Østring, Olle Bacheng, Knud Revoldzrud, Torsten Medlien oc Steener Engeland.

Obligasjon fra Ole Grimstad

Olle Grimstads obligation oplæst af dato den 19de Julj 1696.

Inneværende års skatterestans

Hans Ko. Ma. goged indgaf indverende aars Restans som for menig tingsøgte almue oplæst, Huor imod de schyldige almue ingen modsigelse Hafde, der for de Resterende tilfunden effter Restandsens indhold ad betalle under adfer effter lovens andledning.

Saken mellom Anne Bøe og Lundepikene

Udj den Sag imellum Anne Sallige Pouel Bøes, Congtra de Lunde pigeer, som nestafuigt den 27de Junj oc til i dag til doms blef optagen. Christen Lj møtte paa sin datter Anne Pouel Bøes veigne. Mens møtte ingen paa de Lunde pigers vegne, effter at de trænde gange af lensmanden er vorden paa Rabt. Huerfor Christen Lj vor dom begierede, effter indførte brefue oc protestations indhold etc. Thi er derom saaledes for retten agsagt; Effterdi det befindes, at de lundepiger Martte og Karen Nilsdøttre, er schyldig til Sallig afgangen Pouel Bøe oc arvinger 100 Rdr. effter forhen indførte Contractes indbemelding af dato den 16. sep 1690. Rentte der af 4de aars tid oc firer ugger, er tilsammens med retten oc alt 124de Rdr, 1 1/2 ort, 7 12/13 sch. Thi Kand vj effter saadan befunden beschafenhed, iche frafalde lovens 5te bogs, 1 oc 2 Articul, som siger en Huer er pligtig, ad effterKomme, Huis Hand med Mund oc segel lafued oc indgaaed Hafuer, Item udj samme bogs 13 Cap 1 Articul meldes, ald beuislig giæld bør Riktig ad betalles. Af forberørte Ciscumstanser er de Lundepiger til Kiendt ad svare afgangen Pouel Bøes Enche, bemelte Summa penger, under lovens Execution, 15ten dage effter denne doms lovlig forKyndelse ad betalle, eller der for at Nam oc indførsel udj deris goeds oc formue, ved Hans Kongl. Ma. ombudsmands assistent, effter supra melte Contractis medfør oc lovens andledning 22de Cap, 19de Articul, pag 171 oc der for uden ad erstatter Pouel Bøes enche, den der ofver forvaldende paatalles beKostning med 2de Rdr under adfer effter loven ad udsøges om iche goedvilligen svares etc.

Leiermål

Amund Amundsen som besoved en fantte tøes Nafnelig Brynil Pedersdatter, Hun er bortromtt, Her af Fogderied, oc ingen vidende huor Hen, oc Hand er aldelis indted eyende, Hand er tilKiendt ad utstaa sin Straf i gabestochen.

Svend Jensen besofued Kari Tordzdaatter, Hun er for lengst afløben Her fra Sogned, oc ingen vidende huor Hen, dett 2de mend Steener Waallen oc Olle Reedstad ved æd beKreffter, oc derfor tilfunden ad udstaa deris Straf i gabestochen.

Soldatt Olle Fogner besofued Ingebor Erichsdaatter, Hand eer fri for Sigt, oc Hun er en fattig Huusmands giendte, der aldelis indted eer eyende er dømbt ad udstaa sin Straf i Gabestochen.

Soldatt Erich Olsen Giebsen besofued Kirsten Halvorsdatter, Hand er fri for Sigt, mens paa qvindfolches vegne indstillede sig Steneer Waallen oc Olle Reedstad, oc belofuede ad betalle Hindes Sigt med 6 Rdl.

Peder Halvorsen besofued Ingebor Føgsen, som er tvende fantter oc begge for lengst Her fra Foderiet af rømbt, det 2de mænd ved æd beKreffter Nemblig Erich Vold oc Olle Reedstad.

Lagrettemenn for 1697

Effterschrefne Mend er udnefnt ad betienne Retten udj tilstundende aar 1697 Nemblig:

Anders Grytte, Torgier Talloug, Olle Brudal, Olle Taarsett, Olle Kaldstad, Olle Evenvold, Christen Forsett oc Olle Jonsen Kaldstad.

Kongelige brev

Hans Kongl. Ma. foged indgaf effterschrefne brefue som underdanigst for menige almue blef oplæst:

1. Forordning om Rettens betienters forHold med deris Forretninger paa de steder Huor Hans Maytz. jentrader oppeberges daterit den 9de Junj 1696.
2. Priulegier for ind oc udlandsche Siøefolch, Sambt Hand oc Mannufachtur verchere, som sig paa Møen oc baacgør vilde nedsette, daterit den 12 sept 1696.

TINGBOK 1697

Li i Gausdal 25 Februar 1697

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0020: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1697, s. 2b)

Anno 1697 den 25 Febr. er Retten betient paa Nedeergaard Li Her sammesteds. Ofuerverende Hans Kongl. Mas. Foged Coldevin op Nefnt af Laugrettet Nømbliq: I Anders Gryttes sted, Christen Hollen, udi Torgeer Tallougs sted, Olle Bacheng, I Olle Brudals sted, Joen Bøe, udi Olle Torsettes sted, Erich Føxen, i Olle Joensen Kaldstads sted, Lars Mellum, udi Olle Kaldstads sted, Alf Holte, udi Olle Evenvolds sted, som Siug Lars Embretsen Woldslie, i Christen Forsettes sted, Olle Langsett.

Obligasjon med pant i Lunde

Magnus Christensen Lunde indaf en obligation af dato den 6te Nouember 1696 som for Retten oplæst. Der udj benefnt at Martte og Karen Nilsdøttre Hafuer lant af bemelte Magnus Christensen 125 Rdl. For huilche 125 Rdl, di Hannem udi forsichring og underpantt setter til Hannem, deris paaboenede gaard Lunde, som schylder aarlig trij Huder med bøxel og Herlighed ofueer den Fierde Hud, og imidlertid samme penge Hoes dennem bestaaende blifuer, for pligter de dennem at gifue bemelte deris brodersøn, sin tilbørlig Rentte der af, effter brefuetz videre indhold etc.

Skjøte på Sønstevold

Gunder Erlandsens Sønstevolds schiøde for Retten oplæst af dato den 30de , Huor med Hand Lader sig tilforhandle af Mads Carlsen Mellum paa Modum boende tou Huder og toe schind, i hans paaboende gaard Syndere Vold i Gudzdals præstegield effter brefuets videre indhold etc.

Skjøte på Budsberg

Olle Olssens schiøde for Retten oplæst af dato den 28de octobeer 1696. Huor med Hand lader sig tilforhandle af Gothart Bram til LandHolm en gaard i Norge Beliggende og Gudsdals præstgield. Kalder Budsberg schyldende med bøxel en Hud effter brefuets videre indhold.

Skjøte på Holen

Olle Olsen Grimstads schiøde oplæst af dato den 27de Janv. 1697. Huor med Hand lader sig til for Handle af Kongl. Mayt. Bestalter Bregadier og oberster Casper Herman Husmand en Hans eyende og tilHørende gaard Hollen schyldende en Hud og atten marcher Fisch effter brefuets videre indhold etc.

Gavebrev på Sønsthage

Johannes Knudzen Sønste Hage og Anne Nilsdatters gafue bref, av dato den 16 Feb. 1697 for Retten oplæst, saa ledes meldende at Huilchen af dennem som først ved døden afgaar, schal den igien lefundes, nyde och beholde af Felles boe foruden den igien lefvendes Halfue Hofued Loed. Half partten af den af dødes middel og formue af Rørendes og urørendes goedz, og der foruden 20 Rdl. benche gafue effter brefuets videre indhold etc.

Skjøte på Bakke

Olle Olsen Baches schiøde oplæst, lydende paa tje schind udj den gaard Kaldett Ofer Østring i Gudsdals sogn beligende effter brefuets videre indhold af dato 21 october 1696.

Iver Christensens gavebrev

Ifuer Christensens gafue bref oplæst af dato den 27de Janv. 1697.

Skjøte på Nørstevold

Erich Pedersen Nørstevoldz schiøde oplæst af dato den 15de december 1696. Huor med Hand lader sig til for Handle af Sigri og Kari Pedersdøttre, en Huer af dennem deris rette tilfalden oddels arfue goeds udi Nørstevold fiere Kalf schind med bøxel og herlighed effter brefuets videre indhold etc.

Stevning fra Idde Paulsdatter Bø

Ide Pouelsdaatter indgaf en Stefnings Sedel af dato den 6 Febr. 1697. Som af Laurids Andstad paa Hindes vegne udj Retten blef producet angaaende en fordring effter Hindes Sallige Søn Pouel Christensen Bøe, som Stefnings Sedellen videre vduiser etc.

2dett udj Retten fremlagt en Regning vnder bemelte Ide Pouelsdattes Hand af dato den 22 October 1696.

3de Hindes schriftlig indleg af dato den 25 Febr 1697 og dereffter vor dom begierede.

Derimod til Sagen at suare møtte Christen Li paa sin daatter Anne Sallige Pouel Bøes vegne, og udj Retten indgaf en Contra Stefning af dato den 8de Febr. 1697. For det andett Hindes schriftlig indlæg af dato den 24de Febr. 1697. Her nest blef Amund og Nils Steener paa Raabt som Retten betiente, da schiffed blef Holdt og foretagen, effter Sallige Pouel Christensen Bøe, til spurt af ofuen melte Enche qvindes fader af Laugverge, om de fornam nogen Regning den 20 May af Ide Pouelsdaatter blef andgifen. Huortil de begge Ens stemmende svarede, at de iche saa eller Hørde nogen Regning fra Hinde paa arfue tombten indgifuen og der paa de begge 2de effter æd af Laubogen, vor dem forelest, med formaaning at betrachte deris vidnis byrd og æd, som de for Gud med en goed sambvittighed vil beKient være. Huor paa de begge aflagde deeris fulde lager Æd, det de iche saa eller hørde nogen Regning fra Hinde paa arfue tombten blef indgifen.

1: Vden en missiue Leutenant Lund fra Hans Kongl. Mayts. Foget Cort Colduin tilschrefuen, Huad des indhold var vidste de iche.

Eigentligt den Sag er optagen med Lars Anstads sambtoche paa Ide Pouelsdaatter og arfuingers vegne og Christen Li paa Hans daatter og ench qvinde Anne Sallige Pouel Bøes vegne til neste Sageting til paa følgende dom effter loven, og da ydermere af Citant eller Coontra partterne, ad ingifue Huis ydermere en Huer af dommen oc acter at føre eller at producere etc., og Særligens Ide Pouelsdaatter og Anne Sallige Pouel Bøes, for retten effter opsettelsen beHager at møde.

Saken om Marte og Karen Lunde

Lieutenant Hans Christensen Lunds beschichelse til Hans farfarsøstere Martte og Karen Nilsdøtter oplæst, af dato den 24de october 1696.

Hage i Gausdal 19. mai 1697

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0020: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1697, s. 14b)

Anno 1697 den 19 Maye er Retten Betient paa Hage Her sammesteds, ofuer verende Hen melte foged Coldevin, menderne til nefndet af laugretted Nemblig Peder Bøe, Christen Forsett, Steneer Engeland, Olle Brudal, Amund Østerlj, Joen Bøe, Olle Bache og Erich Hollen.

Innstevning for gjeld

Sallige Peder Ifversens effter lefveenche Anne Embreltsdatter af Faaberg sogn, Hafuer ved bøyde lensmanden, lovlighens ladet indstefnt effter meldende for gjeld Nemblig.

Først Mogens Hielmstad, som er bemelte afdøde Peder Ifversens fader, En Rdr. Hand comparerer oc vedgich gielden; af der for lov om gemes til Kiendt Hans egen vedstaaelse at effter Komme etc.

Kierste Frøse godagte Sall. Mand Peder Ifversens broder er oc distligeste effter Hans Regenschabs bog indstefnt for gjeld Nemblig 4 Rdr 3 mrk 2 shilling som Hun ved Æd vil beKreffte at være betalt arf ey Hannem noget for den punt schyldig at vere.

Peder Myre fremdelis indstefnt, for march 2 sch. Hand møtte, mens er udkommenderit Soldatt til Danmarch.

Friderich Langsett, dissligeste indstefnt for 8 sch. Hand er Husmand og møtte iche, mens tilstedeveerende almue beretter at Hand er udarmet, og om gaar og søger sit brød Hoes gotfolch Her i Sognet og anden steds uden bøyden etc.

Item Guldbrand Teigum for gjeld 12 sch. Hand møtte, og betalte de 12 sch. Her paa tinget for det etc.

Leiermål

Ingebor Jørgensdaatter Føxen, som udi forgangen aar 1696, Hafuer begaat leyermaal med Peder Halvorsen, og da ey noget eyende til Hindes Sigtes betaaling. Huor for Hun da er dembt, effter den Høye øfrigheds andordning, til Kiendt at vdstaa sin Straf i gabstochen, for Huilchen straf at undgaa, Hans ærverdighed, Sognepræsten Her paa Stedet Her Olle Stochfleett, i Hans tjeneste Hun siden er Kommen, Har nu for retten betalt og Clarerit Hindes vedKommende leyermaals Sigt 6 rdl.

Li i Gausdal 28. juni 1697

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0020: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1697, s. 18a)

Anno 1697 den 28de Juny er Retten betient paa Neder gaard Li, ofuer verende fogden Coldevin, menderne opNefnt af laugretted Nemblig Anders Grytte, Torgier Talloug, Olle Brudal, Olle Joensen Kaldstad, Olle Kaldstad, Olle Evenvold, Christen Forset og Erich Føxen.

Forordning om skatt

Sammeledes oplæst for Hen Hans Ko. Maytz. Allernaadigste forordning om schatteremis paabud udi Norge for Aar 1697, som for Retten udi Menige almues tilstedeverelse forKynt, til underdanigst effterretning.

Lån fra Ole Tostensen Grimstad til Svend Andersen Olstad

Olle Tostensen Grimstad indgaf en obligation af dato den 15 Junj 1697 der udi benefnt af for Hen Olle Grimstyd Har laant Svend Andersen boende paa Olstad Reede penge 50 Rdr, effter brefueds videre indhold etc.

Lån fra Anders Hansen til Knut Hansen i Gran

Anders Hansen indgaf en obligation af dato den 16 Febr 1697 som for Retten oplæst. Der udi benefnt af forhen Anders Hansen af Gudsdal Sogen, Hafuer laant Knud Hansen boende på Hualebye udi Grans Sogen, paa Hadeland, Reede penge 50 Rdr. effter brefueds videre indhold etc.

Lån fra Oluf Olufsen til Knut Hansen i Gran

Sammeledes Olluf Ollufsens obligation og pantte bref, for Retten oplæst af dato den 10 Martj 1697 lydende paa 200 Rdr som for and Olluf Ollufsen af Gudsdal Sogen Hafuer laant mer bemelte Knud Hansen Hualebye i Grans Sogen, effter brefuedz videre indhold etc.

Stevning fra Idde Paulsdatter Bø avgjort i retten

Udi den for Hen indførte Sag imellem Ide Pouelsdaatter og arfuinger, Contra Hindes Sallige Søn Pouel Christensen Bøes Hustrue Anne Christensdatter, paa Ide Povelsdaatters vegne møtte Hindes Søn Nils Christensen og udi Retten producerit it indleg af dato den 19de Junj 1697.

Anne Sallige Pouel Bøes Comparerit udi egen person, og I Retten fremlagt under egen Hand, Hindes beschrefen benegtelse ÆEd, som hun ochsaa for retten, ved fuldkommen borger ÆEd Stadfested, og beKreffted, det Hun ey Hørt, det denne Hindes Sallige Mand til Hinde sagt, Huerchen for eller i siugdum.

Henmelte Sal Mands moder Ide Pouelsdatter eller arfuinger, for den nu paa stefnæde Kravf at vere schyldig, af og Heller self der om, det Ringeste vitterligt ad vere.

Der om er saaledes for Retten afsagt, at saa som af Hidstefnæde Sag fornemmes, at Ide Pouelsdaatter ved Reigning af dato den 24de Febr. 1697, samt af for inddragen Stefnemaal og producerede indlegers formalier, søger och pretenderer Hoes forskrefne Hindes Sal Søns effterlatte Hustrue och arfuinger 126 Rdr, 1 mark, 16 sch. Som beschrifues af ingen satisfaction der for at vere schied udi Sterfboet, da schiffed blef Holdet og foretagen effter mer om an Rørtte Søn.. Der imod gjører Anne Sallige Pouel Bøes ved fremlagte og ÆEdtagen prov den Illustration, at ingen Special Reigning den 20de Maye 1696 paa arfue tompen er fremkommen. Mens bag paa it forsiglet schiffte bref Hen ved 22 uggers tid forløben først ved Stefnemaal paa Urgeris effter actens beschrifuelse, 2det fremkommer Anne Sallige Pouel Bøes i sit indleg af dese ved bestaaende; Hafde min Kiere moder noget at Krefue effter sin Søn, mig ey er vitteerligt, Kunde Hun Hafft tid at forsiune sig paa 10 aars tid, endten ved obligation eller Contract i medens di vor udi brød sammen, da Hand svarede til alle Kongl. Schatter, tjeneste folchenes løn og anden Husholdings fornødenhed, og Holt alt Moderen og børnens formue udi goed velstand. Da som Ide Pouelsdaatter och arfuinger iche betidelig Hafuer betient sig med lovens 5te bogs, 13 Cap, 27

Articul, pag 868 och ey Heller beuise at Hafue giort Regen eller af Reining med Hindes Sallige Søn, effter samme lovs medfør, som saaledes er meldende, Huem gield vil Krefue, sønderlig effter død mand bør sit Krauf at beuise, 45 Articul, pag 88. Ofuer alt dette og i det mer bemelte Sallige Pouel Bøes effterlefue enche Anne Christensdatter, Her for retten giort benegtelse Æd første bogs 14de Cap, 6te og 7de Articul, pag. 134 og 135, Det Hun ey hørt det denne Hindes Sallig Mand til Hinde Sagt, Huerchen for eller in hans siugdum, Hen melt Sallige Mands Moder Ide Pouelsdaatter erfinger for det paastefnte Kraf at vere schyldige og ey Heller self der om det Ringeste vitterligt ad vere, for det sidste og effterdi bemelte Pouel Bøes affterlefue enche, aldellis ved Æd benegter at fra gaae gielden.

Og deris for Hen Prætenderende forddring, som Ide Pouelsdaatter eller arfuinger, effter lovens andledning. Huerchen med prov eller documenter gjør saadan beuislig forklaring, Huor ved Hinde och arfvingers ofver lefverede og indgifen Reining Kand bifaldes, af forberørte Circumstancer, er Sal. Pouel Bøes effter lefvenche Anne Christensdatter og arfuinger for den Sag frikiendt, og deris Ide Bøes og arfvingers indgifne Reining af ingen Krafft forrunden.

Stevning fra Strandegårdene i Ringebo mot 13 bønder i Gausdal om rettighetene i Nordfjellet

Olle Torgiersen Mellum oc Boer Pouelsen Raattaas af Ringeboe Sogen indgaf en Stefnings Sedel af dato 7de Juni 1697. Huor med de lader Stefne 13 bønder af Gudsdal Sogen, for 174 læs Maase, som de schal hafue ladet optage paa Mesing Kiønnen oc Schellebred og der omKring gedagse Strande gaarders Eyendeller oc udmarcher til fields, til merchelig prajuditz oc schade, oc for det andet udi Retten producet deris schriffthlig indleg af dato den 12 Juni 1697.

Her imod at suare møtte alle indstefnt bønder af Gudsdal Sogen, oc indgaf deris schriffthlig indlæg af dato den 28de Junj 1697.

Ofuer alt dette er formedelst di citerende Strande besiddere fastelig paastaa, at før andførte Maase, er optagen paa deris bøydelaugs aldminding, og Contra parterne der imod paastaar, at bemelte Maase er tagen paa deris aldmindig til deris bøydelaug.

Da som det er en aasteds, trette, som iche Her paa tinget Kand paa Kiendes eller af Handelis, Mens effter lovens andledning bør effter paagaande Stefnemaal, Kommer paa aasteden at paa Kendes der sammesteds som gedakte Maase tagen er, til Huilche steder Sagen oc er Henuist, til paafølgende dom oc lovmesig besigtelser effter loven.

Waaen i Gausdal 21 August 1697

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0020: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1697, s. 37b)

Anno 1697 den 21 Aug, er Retten betient paa Waaen tingstue Her Sammesteds. Ofuerverende Hans. Ko. Maytz. Foget Cort Coldevin, mender er af laugretted er effter meldende: Christen Forseett, Anders Grytte, Torgier Taloug, Olle Brudal, Olle Tarset, Olle Joensen og Olle Olsen Kaldsstad og udi Olle Evenvoldz sted Lars Mellum.

Leiermål for årene 1693 t.o.m 1695

Effter meer anførte anteignelser fra det Kongl. Rentte Cammer af dato den 19de Juni nest Passerit udi forløben aaringer 1693. 94 og 95 faldett,

Huor i blant, Lars Hansen som jn Anno 1695 Hafde begaaed leyermaal med Martte Pouelsdatter, og da Erich Houumb, angifuer at verre antagen til Soldatt ved det ny Regimente udi Christiania, Huilchet di andere af almuen paa tinget ligeledes beKiente, saa i Sandhet at vere.

2det: Peder Halvorsen Mellum som jn Anno 1693. Har besofued it bortrømbt qvindfolch Nafnlig Kirsten Johansdaatter, Huor om dise 2de ædsvorne Mend Mogens Hielmstad og Joen Frøsen aflagde deris Æd, saaledes at Peder Halvorsen Mellum som en fattig Huusmands Søn, Har siden lleyermaalet scheede vaaren bortløben Her af Fogderiet og ingen vidende huor hen, og ligesaa qvindfolchet, det har omløbt, og søgt alle vegne sit lifs ophold, det meening tingsøgte almue lige saa Stadfestede i Sandhed at vere.

3de. Anne Larsdaatter som jn Anno 93 er blefuen beleget af Soldat Anders Nielsen, huilchet qvindfolch som en fattig Huusmandsdaatter, da leyermaalet scheede, ey hafde det Ringeste, til hindes layermaals Sigtes betalling, mens nu siden tient saa meget, og beKommed den undsetning af got folch, at hun, for at undgaa gabestochens Straf, ved Pouel Kjørstad fra Frons Sogen, har clarerit hindes Sigt – 6 Rdr.

4. Anne Torgiersdaatter, som udi Anno 93 aar er besofued af forbemelte Soldat Anders Nilsen, om huilchet qvindfolches tilstand, dise 2de ædsorne Mend, Nafnlig Gunder Sønsteuold og Erich Nørstevold, aflagde deris Æd, at hun, huorchen da, ey heller nu noget har varit eyende til hindes Sigtes betalling, mens der fore ved Gudsdals Hofued Kirche, udi deris og Sambtlig Kirche almues paasuen og tilstedeverelse, har udstaaed Hindes Straf i gabestochen.

Jacob Olsen Houm får bevilling på å sætre på Nysæteren

Jacob Olsen Houums bevillings Seddel af hans Kongl. Maytz. Foged Cort Coldevin udsted. Oplæst af dato den 30de Julj 1697. Angaaende at Sættere paa nySetter effter brefueds videre indhold etc.

Li i Gausdal 18. oktober 1697 (SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0020: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1697, s. 62b)

Anno 1697 den 18de october er Retten betient paa Neder gaard Li, ofurverende for anførte Foged, Menderne af laugretted Nemblig: Anders Grytte, Torgier Taaloug, Olle Taarsett, Olle Evenvold, Christen Forsett, Olle Brudall, Olle Syndere Kaldstad oc Olle Nørdere Kaldstad.

Skatterestans

Hans Kongl. Maytz. Foged indgaf, indeverende aars Restands, som for menige almue blef oplæst, der imod de Resterende bønder ingen modsigelse gjorde, og derfor tilfunden, effter Restandzens tilHold, med forderligsts ad betalle under Adfæhr effter loven.

Lagrettemenn for 1698

Effter meldende mender, udnefnt at betienne retten udi tilkommende 1698 aar Nemblig: Sifuer Gurustad, Hans Øfre Forsett, Peder Forsett, Olle Svendzrud, Amund Kragbøel, Guttorm Melgaard, Guttorm Melgaard, Gunder Nødere Kragbøel, og Johannse SønsteHauge.

Skjøte på Avlund

Joen Torgiersens, Aflunds schiøde oplæst af dato anden September 1697. Huor med Hand lader sig til for Handle af, Sifuer Torgiersen Ofren og Hans Torgiersen Aflund, saauelsom Kari Østring og Sifuer Ofren, deries tilfaldene arfue partter udi en Huds goeds, beliggende i Hans paaboende gaard Aflund, effter brefuedz videre indhold.

Skjøte på Kjos

Karen Christensdatter Karen Sal. Her Jørgen Biørens schiøde, oplæst af dato den 21 october 1696. Huor med Hun lader sig til forHandle af Goedt Hvittbram til Lindholm, en Hans eyende gaard, i Gudsdal Sogen beliggende, schyldene, Kioes, en Hud med bøxel, tre schind og 9 marcher fisch, effter brefuedz videre indhold etc.

Skjøte på Ovren

Sifuer Torgiersen indgaf it schiøde af dato den 16 Sep 1697. Huor med Hand lader sig til forHandle af Hans Kongl Maytz. Brigadier Casper Hermand Huusmand Nie Kalveschind it lis pund 3 marcher fisches iorde godsdes schyld, udi den gaard Ofren beliggende, med bøxel og aaseede effter brefuetz videre indhold etc.

Skjøte på Gjefsen

Prausten Mag. Frederich Monraattes schiøde oplæst af dato den 6te Desember 1695. Huor med Hand lader sig til forhandle af Johannes Ifuersen Ratqwam, paa sin qwinde Kerste Ifuersdaattter, saauelsom paa Hindes Søster Søster Birte Ifuersdaatters vegne, en udi deres tilHørende gaard, Nafnlig Giefsen beliggende i Gudsdal præstegield schylder 1 ½ Huds rettighed, effter brefuedz videre indhold, etc.

Skjøte på Klåpe

Nils Steene indgaf it schiøde af dato den 4. Juni 1686 for for retten oplæst. Hen melte schiffte bref er Hallende paa Kloppe, effter Sal. Afgangen Gunil Olsdaatter. Her sammesteds i Gudsdal Sogen, effter brefuedz videre indhold etc.

Kongelige forordninger

Effter meldende Hans Kongl. Ma. allernaadigste forordninger, underdanigst oplæst, for menige almue, Her udi Sør-dallen Dennem sambtlig til underdanigst efterretning.

1. Forordning, om Huorledes med Sterfboer schal forholdis, naar endten Hoesbund eller Hustrue ved døden afgaar, daterit 10de Aug. 1697.
- 2dett. Forordning, angaaende bønderne ofuer alt i Norge att maa, indtil dette aars 1697 udgang, Kiøbe Koren af schdberom mene lige med borgerne, daterit den 29de Juni 1697.

Leiermål

Af effter følgende beganget og Egteviied:

1. Gullich Hoele, Hans egte qvinde Anne Sifuersdatter, sambt, Madz Wichne, Huis egte Hustrue Martte Olsdaatter, Item Gudmund Soelberg, Hans egte Hustrue Siri Taraldzdaatter, distligeste Niels Nielsen Nøerlunde, Huis Hustrue Karen Pouelsdaatter og Madz Hages Hustrue, Anne Hage, er Kommen for tidlig i barselseng. Huor fore dise fem par egteFolch, sig indstzilt og af afSonner Huer deris Ehteschabs Sigter 3 Rdr 1½ ordt.

Soldatt Ifuer Findzrud, huis egte Hustrue, og er Kommen for tillig i barselSeng, Hand er fri for egtescabs Sigt, mens qvindens Egteschabs Sigt, af sonnes med 1 Rdr 12 Sch.

Løse leiermål

Nach der foruden andere begangne løse leyermaaller:

Soldatt Salomon Lunde besofuet Anne Jørgensdaatter, som er det første af Ham scheid er, effter 2de mends, Christen Mandstad og Olle Grimstadz tilstans ved Æd, det sogenpræsten tillige med beuidner, au for retten. Huor for Hand er fri for Sigt; mens paa qvindfolches vegne indstilte sig Simen Hegen og Ingebret Fogner, som belofuer ad samme Hindes Sigt, schal blifue betalt, som er 6 Rdr.

Soldatt Christen Olsen Synstahage besofuett, Martte Ingebretzdaatter Hollen, og tilstaar forbemelte 2de mend ved Æd, for retten, at det eerog Hans Første Leyermaal, Huorfor Hand er fri for Sigt, effter Hans K. Ma. alleernaadigste forordning mens paa qvindfolches vegne indstilte sig, meer og for andførte Simen Hegen, og belofued at af sonne Hindes Sigt med 6 Rdr.

Torgier Nilsen Hollen, som begaaet leyermaal, med Anne Ifuersdaatter, paa Huis vegne, Christen Li, fremstillede for retten, og af Svarede deris leyermaals Sigter med 18 Rdr.

TINGBOK 1698

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0021: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1698)

Reistad i Gausdal 25. februar 1698

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0021: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1698, s. 6b)

Anno 1698 den 25. Febr. Er Retten betient paa Reedstad Her sammested, ofuer verende Hans Kongl. Mayts. Fogett Cort Coldevin. Menderne opNefnt af laugrettet Nemblig.

Erich Wold, Olle Raaqvam, Peder Hage, Gunder Synstevold, Lars Mellum, Olle Svendzrud, Olle Fierdrum og Elling Opsall.

Skjøte på Thallaug

Torgier Ifuersen indgaf et schiøde som for retten oplæst af dato 1698 den 28. Janv. Huor med hand lader sig tilforhandle af Niels Jacobsen Smit Sex schind goedz udi Hans paaboende gaard Taloug beliggende effter brefuetz videre indhold, cte.

Opsal tilbys for salg

Lars unden Rud paa Fron og Hans medeyende lader tinglyse og opbyde sit goedz udi Opsal, som er tvende Huder og tvende schind, om den paaboende bonde eller andere Her udi Sognet med hannem Kiøbe vil.

Jon og Hans Avlund stevnet for ulovlig bruk at et engeland kalt Hage

Sognepræsten Her Olle Stochflet lader ved Christen Lj og tvende mendz vidne indstefne Joen og Hans Aflund, formedelst at di uden lov og dom, schal Hafue bemegtiget dem, et engeland Kaldet Hage schyldende aarlig en Hud, som af gammel tid Har legget under Gudzdal præstegaard som it Pertinens til brugs, og der ved tilføyet Hans Kongl. Mai. Præstegaard til Ruin og schade, effter Stefnings Seddels videre indhold etc; Daterit 10 Febr. 1698.

Andet, hen melte Hans Hæderligs schrifftelig indleg, sammeledes for retten oplæst af dato 21. Febr. 1698. Andførte Sag angaaende indstefnde Joen og Hans Aflund møtte iche, mens Gudmund Larsen Tofft lydste deris forfald, at de er bortreyst udi færedz veyen, til Kongsberg marchett. Da formedelst deris udeblifuelse, er Sagen opragen til den 8de Ap. Førstkommende, til Huilchen tid, andførte Citant og Contrapartterne, saavel som de varslede prov, effter gedagte Stefnings Formalia til Sagens illustration, effter denne opsettelses lovlig Forkyndelse, Comparer til paa følgende dom effterleues, Saa frembt de des forinden om deris imellumverende, iche Kand ofuerenskomme.

Halvor Jacobsen stevnet for bruken av Helleberg

Guro Ifuersdaatter lader Stefne Halvor Jacobsen Helleberg, formedelst Hand uden lov og dom, tiltaget sig Hindes brug udi gaarden Helleberg, som godagte Enche qvinde schal vere vedKommende tilhørende. For det andet Stefnes og saa Halvor Jacobsen, fordi Hand uden, andførte Guro Ifuersdatters lof og minde, schal Hafue udi pandaatt Hindes oddels goods udi fremmede mands Hender, og derofver vor Dom begiered, effter Hen førte Stefnings Sedels indhold, etc. Indstefnte Halvor

Jacobsen Helleberg Comparerit effter Stefnemaalett, og vidste sig denne gang, indsted til Sagen at suare. Den Sag er ogsaa optagen til den 8de Aprilz 1698 førstkommende til paafølgende Dom effter loven:/ Saa frembt de des forinden, om deris imellumverende iche Kand ofuer Enskomme.

Skjøte på Dokkvatnet

Her oberster Reichvin indgaf et schiøde af dato den 20. october 1697. Huormed Hand lader sig til forHandle, af Jens Leegaard til Kornerupsgaard, Kongl. Maytz. Bestalter Capitain under Hans Kong. Høyhedz Prinds Friderichs Compagnie, it fischevand udi Norge beliggende, Kaldet Doche fische vand, schyldende en Hud med bøxel effter brefuets videre indhold.

2dett. Sammeledes oplest Hans. Kongl. Ma: allernaadz udstede bref, angaaende for andførte Doche fischevand, effter mer allerNaadz: udstede brefs tilhold.

Meer bemelte Her oberster lod med det same fredlyse, ofven rørte Doche fischevand, med des tilliggende og tilHørende underliggende, som samme tvende brefuers Formalier, er om formeldende,:/ derimod til nogen Præjudit at gjøre, om nogen sig effter dags, ved schov Hug, brug eller ulovlig fische at lade befinde, under Den Straf som lovens bogstafver er om formeldende.

Oberst Reichvin innkrever gjeld

Vel bemelte Her oberster Reichvin lod tilsige Erich Bøe, som personlig for retten møtte, att Hand til nest andstundende den første Mays schal indfrelse Hans udgifne obligation paa it Half Hundre Rdr. Hand Hannem laant Hafuer.

Item Halvor Helleberg, som og var personlig tilstede, for retten ad Hand til samme tid indfrier sin obligation paa Half Hundrede Rdr.

Dissligeste, Gudmund Soelberg, at Hand og til den tid og første Maye nest andstuende, indløser sin obligation paa It Half Hundrede Rdl, Det de alle trende til foreschrefne tid lofuet ad effterKomme.

Reistad i Gausdal den 8. april 1698

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0021: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1698, s. 76b)

Anno 1698 den 8de Aprilz, er Retten atter betient paa Reedstaad tingstue:/ af effterschrefne laugrettesmend Nafnlig udi Hans Forsættes Sted Olle Fierdrum, Peder Forsett, Olle Svendzrud, Amund Kragbøel i Anders Kragbøels sted, Olle Raaqvam, Guttorm Melgaard, Gunder Kragbøel, og Johannes SønsteHage:/

Saken om bruk av Hage engeland

Udinden den opsatte Sag i mellom Hans Hæderlighed Her Olle Stochflett, Contra de andførte Aflundz mender; Velbemelte præst saavelsom Hans Contra partter og Aflundz Mænder, comparerit effter opsættelsens medfør.

Her nest blef af Her Olle Stockflett udi Retten fremlagt Hans underdanigste Supplication, til Her Stiffts befallingsmand Christian Stochflett, og med der paa schrefne gunstige Resolution af den 2den December 1697:/

Ofuer alt dette blef paa Raabt velbemelte præstes paa beraabende prov, effter Hans paastand og i Retten lagde Documenter og Stefnings Formalier er da først

fremkommen en Mand ved Nafn Lars Holtte, paa 68 aar gammel, møder for retten og offentlig tilstaar, og bekiender, att det Ham i Sandhed velvidende, vitteerligt att være ett samme paa Stefnedte Engeland og Haage ødegaard, som er schyldende En Hud. Saa lenge Hand mindes Kand jo Streche hafuer varit brugt under Gudzdal præstegaard, Baade udi førige Sal. Fordum Sognepræster til mer bemelte Gudzdal menighed, Her Brittel og Sal. Afgagne Her Christoper Jensens tid, og der effter bruigt dett Samme afdøde Sallige præste enche Sophie Otteersdatters og enche Sæde nøtt og brugt mer beschrefne ødegaard eller Engeland, indtil ofven melte Contraparter og Aflundz besiddere, dett sig der effter den omtalte Halfue Hud, ved Kiøb sig til forhandlett Hafde. Her nest er fremkommen, trænde andere prov, som er Erich Vold, Anders Ofren og Pouel Nordrum, som alle trende benefnte er ind Stemnende, ord effter andett, og Sandferdig bekræfftende att være, som Lars Holtes aflagde æd af vidende er omformeldende, Att Saaledes udi Sandhed att være som for andmelt Protocolliert er. Som de og Her paa for retten aflagde deris fuldkommen lov grines boger æd. Derimod til Sagen att suare, møtte de Aflundz besiddere og udi Retten Producerit deris Hiemmelts schiøde, under Prousten Mag. Friderich Mon-rattes Hand og Signett af Dato Øyer Prestegaard den 22 Ap. 1687.

Her mest er fremkommen de Aflundz besidders tvende Mænd Nafnlig Johannes og Torgier Einstad, som effter deris begiering var Hen gangen til Bertte Sal. Her Knud Rings, og profver Hindes ord til dennem Sagt, att det er tiufue og otte aar siden, det paa Stefende Engelang eller Haage ødegaarder fra Kommen og iche brugt vnder Gudzdal Præstegaard. Nach tilstaar ofven melte mænd, Johannes og Torgieer Einstad, det andførte Enche qvinde Bertte Sal. Her Knud Rings til sammensagt, at samme Aflundz besiddere gaf Hindes Sallige moder Sophie Leqvam, for den høelade som stoed paa samme beschrefne Haage ødegaard eller Engeland Kaldett eller Nefnitt Firen Ror, End ydermer bekiende og tilstaar dese beschrefne tvende mænd, samme Enche qwindes ord, att de samme tid tilspurtte Hinde, om hoes Hinde Maatte befindes nogen beschrev, eller tilstandz beuis for andførte Hage Engeland eller ødegaard, der til gaf Huem til giensuar, att Haes indted der om befanttes.

Nach fremdelis tilstaar andførte velbemelte præstes prov, effter dem der tilspørgelse af Rettens betiendter, paa Hovedsidenn samme Engeland eller Haage ødegaard er beligende, der til di svarede att samme paa Urgnerde ødegaard, støder sig i mod Ofrens besidderis mødende march, og neden der under er beligende præste gaardens Eiendeller og indtil Holtes vedkommende march og schov ved tager paa den Syndre Kandt. Her Hoes blef Sognepræsten Her Olle Stochflett af Citanterne og Aflundz besidderne tilspurt, Huad beuis det præsten Kand Hafue, for Haage ødegaard eller Engeland, att dett under samme præstegaard, til brugs for Ham effter Dato at være underliggende. Der til suarede Hans Hederlighet at effterdi Enche qvinden Bertte Sallige Her Knudz, iche Have nogen beschæn, om Haage Engelandz brud. Saa Har Henmeltepræst sine prov, som vidner Gudzdals præstegaard, Hæft paa det brug. Anlangende de 28 aars tid, som Bertte Sal. Her Knudz, siger at Haage engeland, Har været fra præste gaarden, da gjør de aar ingen Hefd, effterdi en Mand iche Hafuer Hafft dett, i saa mange aar fra præstegaarden, mens præsteenchen Sal. Sophie, effter sin Sal. Mandz bøgels Rett, nogle af de aar, og Aflundz menderne ogsaa nogle af de aar, dog ingen af parttene, Hafft dett tiufue aar fra præstegaarden. Udveien til det engeland, er ingen anden Stedz Hen, end til præstegaarden, som Hans Hæderlighedz tagne prov er om formeldende. Huad videre Hand for den punt Kand Hafue at fremføre, da Refrerer velbemelte præst til i Retten lagde og indførte Documenter og Stefnings Formalier. Allersist blef de Aflundz besidder, af Sogne præsten Her Olle Stochflett, i første bøxel tilbudett fem

Rdr for deris til Kiøbte Halfue Hud, og effter dags aarligens at betalle de landschylden, for deris anpartt og anden Rettighedzsuarelse, alt saa som Hans Kongl. Ma. Aldernaadigste lov er om formeldende. Huilchen tilbud de Aflundz besidder iche vilde imottage. Om denn andførte Sags beschafenched, blef ey videre udi Retten fremlagt, af Citant eller Contra parttene. Thi er der om saa ledes ffor Retten, effterr de indførte og ædtagne prov og Her Olle Stochflettes paastand, som af actens beschrifuelse fornemmis, dømt og afsagt. At den Hud Haage Engeland, bør igien att komme tilbage under Gudzdal Præstegaard, med afgaaende schatt og landschyld, Som Sognepræsten Hafver aarlig att tilsvare, af gammel tid værít Hafuer. Og Aflundz besidere Joen og Hans Aflund forsaaamt de er bøxel Raadig, udi forbemelte Hudz jord, deris første bøxel igien effter loven at tilstilles, og saa som ingen beKostning paa nogen af Sidderne Specialliter Bæfnt, Saa er der for og saa ey noget paa dømbt.

Halvor Jacobsen stevnet for bruken av Helleberg

Udi den Sag imellum Gurj lfversdatter Helleberg, og hindes Svoger Halvor Jacobsen Helleberg, er der om saaledes for retten forligt. Det hun schal nyde aarligens Half anden maal agger Sæd, tillige med løche bachen og Half partten udi lille løe-engen sambt Stach-engen, til førland, Huilchett Halvor schal slaa og Hun Salf schal bræde og Høye,. Hand schal ogsaa pløye aggeren, og Hun self der til-lader Sæde Kornett, og self dette att opschræve, der for Uden schal de begge bruge den Husmands pladz Rusten i tvende aar, og Halvor schal lade frøKornett paa begge siderne der til, og alt Huis tuistighed dem til datto imellum falden er, Her effter død og magtes-løes. Og Huilchen af parterne denne forlig, Rygger udi nogen maader, da at gifue til Neste Hospital tj Rdr. og den forlig ord effter andett, alligevel v rygeligen ved magt at stande. Huor om de Her for Retten blef Hand regt Venner.

Ole Gundersen Rusten får oppleest et gavebrev

Olle Gundersen indgaf it gafue bref, som offentil for rette oplæst, Hannem og Hustrue Ragnil Reersdatter imellum. Pascherit af dato 26. Febr. 1698.

Nørstevold den 27. juni 1698

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0021: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1698, s. 97b)

Anno 1698 den 27 Junj er Retten betient paa Nødsghauold tingstue her sammestedz. Ofuerverende Fogden Cort Coldevin, mænderne af laugrettet Nembliq Peder Forseet, Hans Forseet, Olle Suendzrud, Amund Kragbøel, udi Anders Kragbøels sted, Olle Raaqvam, Guttorm Mælggaard, Gunder Kragbøel og Johannes Sønstahage.

Sognepresten stevner bøndene i Bødal og Follebu for at de nekter ham mat og overnatting

Sogne præsten Her Olle Stochflet lader for retten fremKalde almuen af Bødal saavel som de af af Folleboes Annexes almue, formedelst de hannem vil negte den Sædvanlige fløtning og Naattehold som hannem tilKommer effter lovens medfør. Fra Gudzdals præstegaard og til Bødals Annexs Kirche Holdes for En miil og en fierding vegs, fra samme præste gaard og til Folleboes Annexs Kirche en miil. Der

om til Sagen at svare, Resolverede de tilstede verende almue af begge Annexerne, at de vilde holde sig lovens medhold, følgelig: Thi Kand der om ey retter schiønnes, end at andførte almue af begge benefnte Annexer, Ja effter dags bør at rette sig effter Hans Kongl. Ma. Allernaadigste udgifuer laugs medfør, anden bogs = 12 Cap, 10 Articul pag. 311. Att Sogne præsten Capelanerne med degendes bør iche att negtes den Sædvallig fløttning og Nattehold, frem og tilbage, og underholde dennem der ved Staden. Huilchen schydz og Nattehold, der med iche bør at negtes, mens effter dags at være lydige, og at rette sig paa begge siderne, effter mehr aller Høyst bemelte Kongl. Bogstafver, under den Straf og tiltalle som loven anbefaler og biuder.

Nils Gulliksen øvre Hole stevner Ole Hole for manglende føderåd

Nils Gullichsen Øvre Holle lader stefne Olle Holle, for føderaad Hand vil Hafue udi Holle dom er schyldende En Halfhud, da efftersom bemelte Nils Gullichsen iche udi retten fremuiste, Hans schiøde Hiemmel paa Ermelte pladz Holle. Item Olle Holles bøxel bref og ey Heller i Retten fremsiunet, til Sagen Kundschaab og oplysning. Da formedelst samme brevvers behøfvendes udeblifueelse, er denne Sag til neste Sage ting, med begge parteris villie og sambtøche optagen. Til Huilken tid andførte Citant og Contrapartt fremlegge det benefnte schiøde paa den Enne, og Olle Holle paa den anden side Hans bøxels-rett og Rydnis med før, angaaende, saa velsom deris paa beraabte prov og Sagens Illustration paa begge sidderne, at fremføre, til paa følgende dom effter lovens med før, saa frembt de des forinden, iche udi mindelighed Kand ofver Enskomme.

Bygsel på Bauker

Nils Nilsen indgaf et bøxel bref af dato 17. martj 1698. Huor med hand til bøxler sig af Her Olle Stochflett Sogne præst til Gudzdal menighed, en af præste bollendz gaarder ved Nafn Biucher, schyldende En Huud, effter brefuedz videre indhold.

Bygsel på ?

Hans Gundersen infgaf et bøxel bref af dato 20. martj 1698

Gudmund Fjerdrum låner Erik Fyksen penger

Gudmund Fierdrumb, indgaf en obligation og pantte bref af dato den 30 May 1698 der udi benefnt det Erich Madzen Føxen, Hafver landt Reed penger af hannem Fiere Hundrede Rdr. og til under pant og forsichring pandtsatt hannem til hans schadestløeshed til, underpandt, hans paa boende, oddels eyende gaard, Føxen, som schylder aarlig trej Huder og Ellefue schind, indtil Gudmund Fierdrum, hans penge igien shadesløes vorder betalt.

Bygsel på Reiten

Eroch Olsens bøxel bref af dato 10 Aprilz 1697 oplæst, der udi benefnt, det Ide Pouelsdatter Bøe, paa eggene og med arfvingers vegn, Steder og fæster til Erich Olsen, Half siette schind, beliggende udi Retton effter brefuedz videre indhold.

Bygsel på Staum

Simen Hegen indgaf et bøxel bref af dato den 25 Febr. 1698, der udi benefnt, det Hand steder og fæster af Her Olle Jensen Sogne præst til Aamodz præstegield, En half Hud, beligene i Staum, udi Gudzdals præstegield effter brefueds videre indhold etc.

Gudzdal Sogen

Marthe Pedersdatter stilles til retten for fosterdrap

Anno 1698 den 28 Junj Er Retten betient paa Neder gaard Lj, udi bemelte Gudzdal Sogen, udi forschrefne 8te laugrettes mænders tilstedeverelse, og Høyst bemelte Kongl. Maytz. Fogetz eggen Præsence Huor da, af dette Stedz bøgdelensmand, er for Retten frembragt It qvindfolch, Nafnlig Martte Olsdatter, effter Sogne præstn here sammestedz ærverdig og vellærde Mand, Her Olle Stochflet, hans schrifftlig angifuende, tillig med 3de mændz forseiglinger, de dato Gudzdals Præstegaard den 15. may. Nest afviget, om den beKiendelse som samme qvindfolch, for hannem og omrørte 3de mænd, ved Bødals annex Kirche, nest foregaaende Søndag schal hafue giort og tilstaaed, Huilchen, jn originalj, for retten offentlig blef oplæst, og Kunde da dette qvindfolch, Martte Ols datter, ey fragaae eller benegte, at Hindes beKiendelse og tilstand, for Sogne præsten paa for benefnte tid og Stæd, jo saaledis varit Hafuer, som Hans schrifftlig angifende, til Kongl. Maytz. Fogit er indeholdende og medførende. Og der forueden nu ydermeer for retten tilstaar og beKiender, at den pesdon Nafnlig Amund Ingebretzen Amund Lj, med Huilchen hun Har haftt den legemlig omgiengelse, saaledis som hindes beKiendelse for Sogne præsten og nu videre beKiendelse for retten er forklarit. Er til hinde udi andet leed, som it Kiødeligt Sydschinde barn beslegtiget, og da hun var med hannem udi Trundhiembs len ved døden afgangen, og nu ydeligen for retten offentlig tilstaar og beKiender, det hand døøde paa en gaard Kaldes Braasted, beliggende udi Vangs Annex Norden for Trundhiemb, og begrafuet udi Samme Annex Kirche gaard, Sogne præstens Nafn som ham begrafuede, siger hun at Hede Her Søren, mens Hofued Sognetz Nafn, Huor præsten er beboende, Kunde hun iche gjøre forklaring om. Og ellers videre tilstaar, at det foster, som hun tilforne berettet for Sogne præsten og hoes verende mænd, Kunde vere paa en 12 ugers tid, Hen gaaen med, var iche større end lidet lengre, som en finger. Huilchet hun, effter ad det, saaledis var schilt, fra Hinde. Som tilstaaed er, forvarede og suøbte udi en liden Klud, og da hun en 14 dags tid der effter om Søndagen Kom til Gudzdal Hofued Kirche, gich Hun ind i Kirchen, for predichen, før nogen folch var indkommen, og paa det Sted, hun Sædvanlig, paa gulfuet ved preddichestollen, pleyde at side, udi Kirchen blef hun var ved Kors døren, et Hul ved Enden af gulfuet elleer di tillier som liger langs gulfuet, og der lagde Hun det lidet foster udi Kluden ned under Tillien, Huilchet sted, fogden befael hinde at fremuise, som der paa med Hoes verende 8te Laugretts mend, og udi flere gotfolches Nerverelse for føyede sig til Kirchen, og da hun fremuiste dennem Steden blef di plancher eller Tillier optagen, huor hun berettet at hafue ned stichet fosteren, Mens effter hindes egen og Hoes værende mænd og folches grandschning og efftersøgelse ey befunden, og Etterdi midlertiid, same planche og Kirchegulf, var optagen da Sal Sophie Her Christophers liig blef Nædsatt, udi hindes grafsted der ved, maatte vere bortkommen fra det sted som Hun berette og anvist, at vere nedlagt.

End ydermere tilstaar hun, om det angifuen andet foster, som hun med bemelte Amund Amundllj var blefven besvangeret med, og det etter en 8te Ugers forløb, lige saa blef schilt fra hende, mens iche Kunde see nogen schabning paa det, allene det var , som en liden sammen bindelse, det hun til forne, for Sogne præsten og Hans verende mænd, hafde andgifuet, og yderligere beKiender, at hun saadan hindes Syndige forseelse, hae til forn, for Sogne præsten hiemmelig, aabenbarett, og effter en Hiertelig fortrydelse, Sand anger og Ruelse, er hun udi schrifte stollen af Sogne præsten, paa gudz veigne, vorden afløst fra begangen synder og der effter med

Christi legeme og blod annammelse, deelagtig giort, til Hindes Synders viselig forhaabende forladelse.

Effter alt dette saaledes var beKiend og tilstaaett, til spurde meer bemelte Kongl. Maytz. fogid hinde da om der maatte være noget videre, som hindes Sambuittihet Kunde tryche, og hun i lige tilfælde med forskrefne Amund Amundlj, beganget hafuer, at hun det nu ingenlunde vilde dølgge, mæns effter tenchende den alvidende goed guds, r-randsageligen visdom, at det nu for rette maatte blifue aabenbarett, hindes Siæl til frælse og ævig Sallighed Erlangelse.

Der paa Hun svarede og beKiende, at hun for uden de 2de angifne fostere, det første som paa en 12 Uger var hengaaen med, og det andet paa en 8te vger, i mellom dennem, af Samme Amund Amundlj, var blefuen besvangeret, og effter at hun med en 20 Uger, der med var hen gaaen, løsnede hoes hinde og iche saa noget lif der udi, da hun paa lofven huor hun laae om Naatten, føde det, da tog hun og forvarede udi en Klud, og 8te dage der effter, bar hun det bortt i schougen, og lagde det under en gran Rod, og da hun paa en 14 dage der effter, gich hen til Stæden, huor hun hafde lagt samme Foster og vildet baaret det til Kirche gaarden, fant hun det iche. Videre hafde dette qvindfolch effteer tilspørgelse iche at beKiende eller aabenbaare, undtagen og allene det um alleene beKiend er dand for schrefuett staar.

Formedelst denne dag forløben er, och i Morgen indfalder udi Øyer Sogen, almindelig schatte og Sage Ting, huor ieg tillige med Hans Ko. Ma. Fogir ofververende bør være,

Saa Effterdi udi denne Sag behøfnes Sær og grundelig beKænchende. Thi optages og forfløttes denne Sag, til doms paafølgende, effter lovens andledning, til i dag 4 Uger, som indfalder førstkomende den 26 Julj og da til den tid og dette sted, en huor for sig her igien lader indfinde, og imedlertid stilles samme qvindfolch, undder behørig vagt og varetegt, sambt den underholdning, som loven foreschrifver.

Gausdal sogn

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0021: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1698, s. 133a)

Anno 1698 den 26. Julj er Retten atter igjen betient på Lj Tingstue, af fiorindførte laugrettes mænd, Nafnlig, Peder Forseet, Hans Forseet, Olle Svendzrud, Amund Kragbøel, Olle Raaqvam, Guttorm Melgaard, Gunder Kragbøel, og udi Johannes Sønstahages sted, Olle Reedstad. Udi Hans Kongl. Maytz. foget Cort Coldevins fuldmegtig Helle Christensen Juuls tilstedeverelse.

Angaaende det qvindfolch Martte Olsdatters, beKiendelse og tilstand som for hen at Hafue giortt og tilstaaed som acten forklarer, og jun ey dermere til Sagens Jllustration, angaaende det 3die foster, som hun mod en med en 20 uggers tid, der med var Hen gaaen, som Hun schal Hafue bortlagt udi schuen, og lagt det vender en graan Roed, paa huilchet sted, forskrefne mænd af laugrettet Nafnlig Olle Svendzrud, Olle Raaqvam, Guttorm Melgaard, Hans Forseet, tillige med qvindfolchet Martte Olsdatter, til at fremuise og beser den gran og Sted, som det døde foster, Hafde nedlagt, og ofven melte fiere laugrettes mænd, kommen med. Den tilstandz berettning tilbage igjen og ey nogen tegen endten af Kiød elle Bæn paa det Sted befunden, som Hindes for omrørte beKiendelse er om formeldende, og dog iche noget befunden som for schrefuett staar, Der effter tilspurte og foreholt fogdens fuldmegtig bemelte, Martte Olsdatter, om hun Hafved noget videre at udsige, at hun det um for retten aabenbarer og tilstaar, Huor til Hun suarer ey videre en det Hun paa

forniste ting, Her paa dette Steed aabenbarett Hafuer, det hun og um sammeledes vedstaar, og ærbuider sin Sallighedz Æd, at aflage det fosteret ey Hafde lif, og ey heller brugt nogen meddel at schelle det fra sig, før den rette tiid, mens de paa Saadan maade som forhen tilstaaet at være scheed, og der um for retten fyrd fuldboger æd effter ædens betydelig oplæsning og forklaring. Hernest blef andførte qvindfolch, Martte Olsdatter, tilspurt af Henmelte fogdens fuldmæftig, Helle Christensen Juul, om Hun noget eyeende er, endten af Jordegoedz eller løsøre, dertil Hun svarede og ved æd at vilde fra gaae, at Hin iche er eyede, de Ringe Klæder Hun Hafde paa Kroppen, mens en deel der af laandt, det samme og tilstaae effteer meldende mend Her af Sognett Pouell Toffte og Christen Rud, Stadfested med fuldkommen boger æd, det Hun og Hindes gamle foræ(l)dere iche det ringste eyeende att være, og der paa præsted Æd som for schrefuett staar. Ofver alt dette vor meer bemelte fuldmæftig Helle Christensen Juul, paa fogden Cortt Coldevins vegne, dom begierede effter lovens medfør og tilhold:

Er da saaledes for retten bømbt og agsagt att effterdj, det Her for retten indstefnte og fremførte qvindfolch Martte Olsdatter, effter boger ædens oplæsning og tydelig forklaring, hafuer nu aflagt sin fuldkommen Salighedz Æd, ay Hun ey Hafuer brugt, nogen middeler til at schille sig af med det foster, Hun effter egen givende bekiendelse, med sit Sødschende barn Amund Amundlien, schal Hafue været besvangret og med 20 uggers tiid der med Hen gaatt, og at det Hoes Hinde løsnett, før ende det fich noget lif, til med at Hun for de tvende forheen tilstaaende, og for Presten obenbarede Syndige forseelser og Samblinger, schal effter Hiertelig fortrydelser, sambt gjorde anger og Ruelse, der for af Sogne præsten paa Gudz vegne fra Synden vorden afløst, og der effter i Christi legeme og blod delaktig giortt. Thi bør Hun for det Her tilstaaede og bekiende forargelig lefnett, Effter Hans Kongl. Maytz. Lands loughs 6te bogs, 13 Cap, 13 Articul, pag 971, Straxens at begifue sig til fische leyerne norden fields, att aarbeyde fiere aars tiid dog først Her udi dette Sogen, Huor forargelsen er schied, schal Hun staa aabenbar schriff, og der for at tage Sogne præstens bevis. Naar da samme fiere aar, er forbj løben, maa Hun igien Hidkomme og med sig føre øfrighedens og præstens vidnisbyrd, fra de Stæder Hun aarbeydett Hafver, att Hun imedlertid sig Har Christelig, Erlig og Kydsch forholdett. Og som de udi acten indførte tvende mend, ved deris æd hafver tilstaaett, Hun ey eyeende de Klæder, Hun hafver paa Kroppen, og at Hindes gamle foræ(l)dere ere fattige og Huus arme folch, saa er Hans Ko. Ma. indted der ved tilfalden.

Bø den 19. oktober 1698

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0021: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1698, s. 143a)

Anno 1698 den 10 october er Retten betient paa Bøe Her sammesteds, ofureverende anførte foget Cortt Coldevin. Menderne af laugrettet Nafnlig: Christen Forseett, Hans Forseet, Olle Suendzrud, Amund Kragbøel, Anders Kragbøel, Guttorm Melgaard, Gunder Jonsen Kragbøel og Johannes SønstaHaage.

Skatterestans for 1698

Bemelte Kongl. Foget indgaf nerverende aars Restandz, som for retten oplæst, Huor imod de schyldige alume ingen modsigelse Hafde, der for de Resterende bønder

tilfunden effter Restandzens tilhold, med forderligt at betalle, under lovens bundende adferdz udsøgelse at schie.

Leiermål

Berte Olsdatter, som har udlagt en landløber ved Nafn Anders Lauridzen, for sin barnefader. Hand er bort rømbt Her fra fogderiet og vidende Huor hen, det menige almue for retten tilstoed og Særlig 2de mend, Gunder Ifuersen og Rasmus Hofde, ved æd beKrefftete, paa quindfolches, vegne leverede Christen Lj Hindes Sigt 6 Rdr.

Knud Helleberg begagnet leyermaal, med Martte Offinsdatter, Hand loed sin leyermaals Sigt, ved Christen Lj betalt, som er 12 Rdr. Quindfolchet møtte for retten og tilstaar inted at vere eyende, Huorfor disse 2de mænd, Baard Bratland og Erland Bøe, gaar god for Hindes Sigt at tilsvare som er 6 Rdr.

Soldatt Tron Jonsen Synstagaard, begagnet leyermaal med Synnef Nilsdatter og effterdi Hand tilforn ey noget leyermaal beganget Haver, er Hand der fore frj for Sigt. Quindfolchet berettes at vere siug, og Sengeliggende det 2de mænd, Ingebrett Holle og Olle Sønsebø ved Æd bekrefftete, og ellers tilstaar iche det ringeste at være eyende, Huor for Hun tilfunden at udstaa Hindes Straf i gabstochen.

Olle Ifuersen Baregaard, besofnet Ingrid Laursdatter, bege møder for retten, og vedstaar at være trolofued til ægteschab, som og af Sogne præsten bevidnet er. Huor for begge er tilfunden at betalle deris ægteschabs Sigt 3 Rdr 36 sch, eller at strafes i gabestochen, om de det ey betaller.

Laurs Olsen Lunde, Hans egte qvinde Kirsten Lunde der kommen for tillig i barselSeng, deris ægteschabs Sigt blev betalt med 3 Rdr 36 sch.

Olle Ingebretzen Budsberg, hans æchte qvinde er og kommen for tillig i barselseng, begge ægteschabs Sigt, blev ved Christen Lj betalt med 3 Rdr 36 sch.

Erik Olstad stevnet for å ikke betale skatt og landskyld

Johannes Berg af Ringeboe sogen lader Stefne sin landbonde Erich Olstad, for medest Hand bruger Hans gaard og iche betaller Kongl. Schatter og ey Heller jorddrotten sin landschyld, som bedrager sig ofer alt 16 Rdr. Formeentte Johannes Berg der foer at Erich Olstad Hafde sin første fæste forbrutt og der foruden at betalle Ham for Processens beKostning 6 Rdr. og der ofuer vor dom begierede. Derimod til Sagen att svare møtte Erich Olstad, og vedgich for retten drafven melte 16 Rdr, som Hand er Hidstefnt for, og ellers vedstaar for retten, det Hand effterdags iche er goed for at betalle landschylden og langt mindre Hans. Ko. Ma. allernaadigste paabudne schatter og Rettigheder.

Af forberørte Circumstancer, er Erich Olstad tilfunden , at bemelte 16 Rdr til Johannes Berg at betalle, in den 15 dages udgang og der forveden fiere Rdr for denne paa processens anventte beKostning, vnder lovens bindende adfærs udsøgelse at sche, om iche goed villigen svaris, og effteerdi Hand iche er goed for at svare til de af gaarden, afgaaende Kongl. Schatter og landschylden til landherren. Huerfoer Hand gaarden er fraKientt, effter lovens med før til vmelte sin landherre.

TINGBOK 1699

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0022: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1699)

Steine i Gausdal 1699

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0022: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1699, s. 4b)

Anno 1699 er Retten betientt paa Steener udi forbemelte Gudzdal Sogen, ofuerverende Hans Kongl, Maytz. Foged Cort Coldewin, menderne opNefnt til Rettens betienelse Nemblig Christen Hansen Forsett, Olle Olsen Kaldstad, Olle Hansen Kragbøel, Bord Bratland, Joen Bøe, Engebret Fogner, Pedder Møchlbøe og Lars Mehlum.

Iver Gundersen Kjos stevner Ole Olsen Seielstad for gjeld

Ifuer Gundersen Kjos stefnet onge Olle Olsen Seigelstad for 4 ½ Rdr. Hand var Hannem schyldig, for it Støche slagt, som Hand forleden Høst Kiøbte, effter Stevningens videre indbemelding af dato den 4 Feb. 1699. Hidstefnete Olle Olsen Segelstad møtte iche, mens Klocheren Johan Berge Lyste Hans forfald. Det hand var udi færeds weyen til Kongsberg marchet. Da som hand iche Compareter, huor for Sagen med Ifuer Gundersen Kioses sambtøche, er optagen til Neste Sageting til paafølgene dom effter lovens medfør.

Jacob Tostengaard stevner Ole Olsen Seielstad for gjeld

Jacob Tostengaard på Dobre, af Lesø Sogen ogsaa Hidstefnet onge Olle Olsen Segelstad for 2 Rdr. Hand hannem schal være schyldig paa Slagte Kiøb. Olle Olsen møtte iche, mens Johan Klocher lyste hans forfald, det hand er udi færedz veyen til Kongsberg marchet. Huor for den Sag ogsaa er optagen til neste Sageting og paa følgende dom effter loven.

Peder Kalstad stevner Peder Gjefsen og Bastian Brennom for gjeld

Peder Kaldstad borger og indvaaner udi Christiania, stefnet Peder Giefsen for 10 Rdr Hand er Hannem schyldig, ligeledes stefnet Bastian Brendom for 3 Rdr Hand hannem ogsaa er schyldig, Huor paa Christen Lj paa ermelte Peder Kaldstadz veigne vor dom begierede til Nam og vurdering i deris boe, med paaførte dom penge og Stefne maals beKostning. Da som Hidstefnte personer møtte iche, Huorfor de 2de Sager er optagen til Neste Ting og paafølgende Dom effter loven.

Elling Opsal stevnet for ulovlig bruk av jord på nedre Gjefsen

Fenderich Christopher Langeland stefnet Elling Opsal, formedelst hand uden hans lof og minde hafuer Saad og Aaverchet een andel Jord udi Hans gaard Nedere Giefsen. Christen Li lyste Ellings Opsals for fald, det hand er udi færedz veyen til Kongsberg marchet, Huor for Sagen med bemelte Fenderich Langelands villie er optagen til Neste Sageting og paa følgende dom effter loven, saa frembt Citant og indførte Contra partt, des forinffen udi mindelighed iche Kand forEenis.

Erik Holen stevnet for å ha slått en hest

Olle Hage Kløfue stefnet, Erich Hollen for Hans schiud, som schal Hafue slaget Hans Hest, Erich Hollen møtte iche, huor for Sagen er optagen med Olle Hage Kløfvis sambtøche og Neste Sageting til paafølgende dom effter loven, og begge personerne Citant og Contraparten, forelagt at møde.

Byksel på Kirkeødegården og Kleva

Joen Pouelsen indgaf en bøxel Seddel af dato 7 December 1697 som for Retten oplæst, huor med hand tilbøxler sig 2de pladser af Hans Kongl. Maytz. Stigt schrifuer Rastmus Brohalm Svadsum Annex Kirche tilhørende Nafnlig Kircheødegaar 1 Huud og Klefue 3 schind effter brefuedz videre indhold etc.

Steine i Gausdal 27. juni 1699

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0022: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1699, s. 35a)

Anno 1699 den 27 Junj er Retten betient paa Steene Her sammestedz af efftermeldende laugretts mænd Nafnlig udj Olle Bierchehages Sted, Olle Raaqvam, udj Nils Birchhages Sted, Peder Hage, udj Erich Brettingens Sted, Joen Bøe, udj Peder Soelsettz Sted, Joen Frøsen, udj Pouel Soelbergs Sted, Bord Bratland, udj Torgier Soelbergs Sted, Christen Hollen, udi Olle Soelbergs Sted, Otter Kirchebøe og Erland Bøe.

Obligasjoner for lån

Her Olle Stochflet Sognepræst til Gudsdal Meenighed indgaf en obligasjon som for retten oplæst af dato 29 marti 1699, der udi benefnt det Peder Massen hafuer lant af velbemelte Hæderlig Mand, En og tiuge Rdr effter brefuedz videre indhold.

Pouel Bredesen Hammers obligation og pantte bref ligeledes for retten oplæst af dato 20 May 1699, der udi benefnt det Olluf Olsen Vichne Hafver lant af velbemelte Pouel Bredesen Reede penge 60 Rdl. oog hannem til vist under pant stillet og sat, hans paaboende gaard Vichne, beligende i Svatum, schyldende een Hud og firre schind effter brefueds videre indhold.

Skjøte på Gjefsen

Peder Olsen Jefsen indgaf et schiøde af dato den 3die Ap. 1699 som for retten oplæst, der udi benefnt det hans Hafuer Kiøbt af Friderich Erichsen Monraad, een Hans eyende gaard Nafnlig Jefsen, schyldende Half anden hud, beligende udi Gudzdals præstegield, effter brefuedz videre indhold.

Skjøte på Finsrud

Ifuer Olsen indgaf et bref som for retten oplæst af dato den 9de Junj 1699, der udi benefnt det hand (broder Joen Olsen) hafuer schiødet og afhent fra sig Hustrue børn och arvinger og til er melte Ifuer Olsen boende paa Findsrud Hans Hustrue børn og arvinger ald Hans odel og aasedets-ret, som hans som er eldste broder med Rette tilfalder til hans Sal. Faders aasede udi gaarden Findsrud efftere brefuets videre indhold.

Iver Gundersen Kjosers sak mot Ole Olsen Seielstad for gjeld

Udi den Sag imellem Ifuer Gundersen Kios paa den ene og Olle Olsen Segelstad den yngre paa den ande side, som paa forleden waring di 25. Febr., blef til i dag den 27. Junj nest afuigt./ blef opsatt til Endelig dom, formedellst Olle Segelstad, da var i færeds veyen, anlangende det Kiøb demmer imellum med Jar og Hander band vor sluttet, om en giold Koe som Olle schulle gifue Ifueer – 4 ½ Rdl, for, effter Stefningens videre indhold, der om blef Citant og Contra partten Her for retten venligens forligt, at Huer af dennem Ider Half schade om hin anden, i saa maade at Olle betaller til Ifuer Gundersen Kios – 9 rix ortt, med fordeligst at betalle under vurderings adfæhr at vdsøges om iche goevilligens Suares.

Jacob Tostengaards sak mot Ole Olsen Seielstad for gjeld

Den indførte Sag imellum Jacob Tostensen fra Dobre, Contra Olle Segelstad forligt, for vden videre proses eller vidløftighed.

Peder Kalstads sak mot Peder Gjefsen og Bastian Brennom for gjeld

Anbelangende den inddragen giolds Sag imellum Peder Kalstad, Contra Pedder Gieaffsen og Bastian Brendom, beretter Contra parterne tillige med Christen Christen Lj, med hin anden at være forligt.

Elling Opsal stevnet for ulovlig bruk av jord på nedre Gjefsen

Fremdelis den Sag imellem Fenderich Langeland, Contra Elling Opsahl, der om møder velbemelte Fenderich, siger sig med Hin anden at være forligt.

Erik Holen stevnet for å ha slått en hest

Disligeste den Sag imellum Olle Hage Klefue – Contra Erich Hollen, den Sag er og saa forligt, dennem Self indbyrdes imellum, i saa maader at Erich Hollen schal betahle til Olle Hage Klefue 1 ½ Rdl. til St. Nichels dag førstkommende under vurderings adfæhr at vdsøges om iche goedvuilligen Svaris.

Skjøte på Gjefsen

Fenderich Christopher Langeland indgaf et schiøde af dato den 10 may 1699 som for retten oplæst, Huor med hand lader sig tilforhandle af Elling Opsahl 8 schind Jordegoeds, beliggende udi sin gaard Giefsen effter brefuets videre indhold.

Skjøte på en seterløkke under Fjerdrum

Gudmun Joensen Fierdrum, indgaf et schiøde, som for retten oplæst af dato den 25. Janr. 1699, huor med hand lader sig tilf orhandle af sin broder Olle joensen boende paa Kaldstad, schee Setterløche, som bruges under Henmelte gaard Fierdrum, schylder aarlig med bøxel it schind, effter brefuets videre indhold.

Lån med pant i Nygard

Bemelte Olle Joensen Kaldstad indgaf een obligationa f dato 27. martj 1699 der udi benetnt Niels Torsen Hafver lant af Hennemte Olle Joensen reede penger 100 Rdl. for huilche Hans godvillig laan, hand der forsichret og udi vnder pantsaatt sin paaboende gaard Nygaard som schylder aarlig 10 Kalfschind med bøxel effter brefuets videre indhold.

Dokkvatnet lagt ut for salg

Her oberster Reichwin til Vingenes gaard lader opbiude Dochfische vand med desen pertinientier, til almuen Her udi Gudsdal Sogen, eller huem det behager at Kiøbe, dertil ingen svarede.

Sønstevold 18. oktober 1699

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0022: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1699, s. 66b)

Anno 1699 den 18 october er Retten betient paa Sønstevold tingstue her sammesteds, af effter meldende laugrettesmænd Nafnlig Erland Bøe, Olle BiærcheHage, Peder Solset, Erich Brettingen, Joen Bøe, Peder Hage, Olle Bache, og Pouel Solberg ofuerverende andførte foged Cort Coldevin.

Årets skatterestans

Henmelte Hans Kongl. Mayts. Foged indgaf indeverende aars Restans som for menige almue blev oplæst, der imod de schyldige almue ingen modsigelser Hafde, Huorfor een huer er tilfunden, at betallea effter bemelte Restandsers indhold, under adfæhr effter loven.

Skjøte på Melbø

Joen Pouelsens schiøde oplæst for retten af dato den 20 october 1697, og Vdsted af Hr. Capitain Jens Leegaard, lydende paa den gaard Kaldet Melboe, schyldende Toe schind, effter brefueds videre indhold.

Skjøte på Ovren

Hederlig og wellærde mand Hr. Olle Stochflettes schiøde oplæst for retten af dato den 14 Aug. 1699, og udsted til Hannem af Her oberster og Bregadiier Casper Herman Huusman, lydende paa Hans Eiende part i den gaard Ofren, beligende i Gudsdal Præste giæld, lydende paa den schyld fæste goeds – 9 schind it bistmenrpund og firer mercher fisch, effter brefueds videre inshold.

Peder Kalstad stevner Gjertrud Bø for gjæld

Peder Kaldstad lader Stefne Enchen Giertrud Bøe, for rettmessig giæld Nemblig femb Rdr. for Korn som Hindes Sallig mand af hannem bekommet. Bemelte Encheqvinde møtte iche, mens hindes broder, Erland Bøe, Hermer hindes ord, paa Hindes vegne, det hen-melte Sallige mand, andførte Peder Kalstad schyldig er. Thi er godacte Enche qwinde tilfunden, om-rørtte Peder Kalstad at betalle, og det inden 15 dagers udgang, under adfæhr effter loven, saa fremtt gielden des forinden iche goedvilligen svaris, og der for uden tilkient at betalle paa denn andvente Processes beKostning En Rdl.

Ole Rokvam stevnet for byksel på Rokvam

Martte og Karen Nielsdaatter Lunde, lader Stefne, Olle Raaqvam, for otte Rdr 3 ort, som dj Hoes Hannem Vedlagt, for hans første-bøxel og den gaard Raaqvams fravigelse, som bemelte piger er agted sig samme gaard til brugs og besidelse. Anførte Olle Raaqvam og saa offentlig for retten tilstaar og bekiendeer, at dj paa Stefnete 8 Rdr 3 ort, var hoes Hannem Nedlagt, og det effter den ergangen Contract

under Her Assistands Raad og laugmands Hand og Signett daterit den 16 Septembeer 1690, imellum Sallige Pouel Bøe, og dj bemelte Lunde piger Passerit og gangen er, der imod til Sagen at Svare – møtte Olle Raaqvam, og tilstaar att Hand, effter at pengene Hoes Hannem nedlagt var, Straxens bevorde dennem fra sig igien til Hans Hiemmelmand Sal. Pouel Bøe, som Hannem gaarden Raaqvam tilforn bøklet Hafde, der om til vidne Christen Hollen og Olle Nielsen Leqvam, mer bemelte Lunde piger, ofver alt dette vor Dom begierede, afsagt att effterdj Olle Raaqvam, Her for=retten, at dj paa Stefnete første bøkelspenge = 8 Rdr 3 Ort, hoes hannem eer nedlagt, og dett effter, er melte ganger Contractis Dato, som acten forKlarer, af for berørte Ciscumstandser er Olle Raaqvam, lov gemes tilfun at betalle dennem, dj om melte og paa Stefnete = 8 Rdr 3 Ort, inden 6 uggers vdgang, effter denne Dombs lovlige forKyndelse, under lovens Execution, at udsøges saa iche goeduilligen svaris, og der foruden tilfunden att betalle dennem, for denn paa Processens andvente beKostning En. Rdr, mens den paastaaende Rentte, som Hoes Hannem Prætenderis, sees iche af lovens medhold, dennem noget der for at Kand tilKiendis.

Christen Christensen Li stevner Ole Eriksen Hage Kleva for ulovlig bruk av en hud i Kleva

Christen Christensen Lj, lader Stefne Olle Erichsen Hage Klefue, formedelst Hand Hafuer tiltaget Sig een Huds brug, i den gaard Klefue, at pløye og saa, sambt høste og slaa, og sig bemegtiget ald des aufs af grøde/: uden Hans lov og minde, som er bøkselmand og landherre, og for mener der forr, at Hans aufl og af grøde til hannem, der forr at være forbrutt; Ofver alt dette er landherren som Citant Christen Lj med Contrapartten, Olle Erichsen Haage Klefue, Saaledis og venligens forligt, at bemelte Olle Erichsen, formedelst det paa Stefnets aufval og af grødes forbyrdelse imod loven:/ Schal gifve hannem derfor = 6 Rdr og pengene, at være betalt inden fiorttes dagers udgang, under lovens Excecution at udsøges, saa frembt ichr goedvilligen Svaris:/ og Embret Hofde der for som een Cautionsmand paa hans vegne at betahle, om af Hannem iche til den ofvenmelte tid, ey svaris som forskrefuet staar; or dervee Her for=retten Handragt venner,

Skjøte på Hole

Ingebret lfversens schiøde der for=retten oplæst, af dato den 18 october 1699, og udsted af Gurj lfversdatter, sambt Malene, Martte, Magnil og Karj lfvers døtttere, lydende paa femb schind og en fettling goeds, beliggende udi Holle, i Suartsums Annex, effter brefuets videre indhold.

Skjøte på Kankrud

Christen Christensen Lies schiøde oplæst af dato den – 10 Julj = 1699. Og udsted af Haldor lfversen, boende paa Qvamme, udi Loms Præstegield, lydende paa en Half Huds jordegoeds, beliggende i Gudsdalls Sogen, Kaldes Kancherud, effter brefuets videre indhold.

Leiermål

Leyer=maaller:

Niels Rasmussen Vichelsrud, som beganget leyermaal, med Martte Johansdatter Berg, begge møder for=retten og for hans leyer=maals Sigt, gaar Olle Lien og Niels Bacher, goed for med forderligste at betahle, som er 12 Rdr. Paa qwindfolchets vegne, fremstillede sig – Peder Stubberud og belofver med forderligst, att schal blifue betalt med 6 Rdl.

2det: Soldat Joen Olsen Echerum, som beganget leyermaal, med Martte Povelsdatter Støllen, og effterdj det er hans første leyer=maal, det tvende Mend, Ifuer Byrde og Ingebrett Holle ved æd tilstaaer, er hand fordj fri for Sigt. Paa qvndfolchets vegne møder bemelte Ingebret Hoelle og Ifver Børde, og belofer at= svare til Hindes leyer=maals Sigt som er = 6 Rdr.

3die: Olle Nielsen Waaleløchen som beganget leyer=maal, med Anne Nielsdatter Ofren, Hand møter iche, mens almuen tilstaaer at Hand er udgaaen paa landet i vaaris; qvndfolchet møder for=retten, og ved Olle Reedstad, gjør forsichring att Hindes layer=maals Sigt, schal blifue betalt med forderligste, som er – 6 Rdr. Og effterdj ingen svarer paa Hans vegne, er Hand tilkient at ustaa Hans Straf i gabestochen, om Hand igien til stede Kommer.

Kongelige forordninger

Effterschrefne Høy Kongl. Forordninger er i dag oplæst Nemblig.

1. Hans Kongl. Mayts Sal og Høyloflig Ihuekommelse, Konning Christian den femtis allernaadigste Patent, om til huad tid den Nye Kirche Salmebog, schal indførís, og til Gudz tiennistes forretning brugiis i Kircherne, och Meeningheden ofueer alt i Danmarch og Norge, og om huad for it Eximplar der af schal betalles. Daterit Frideriksborg den – 21 Julj 1699.
2. Konning Friderich den 4des aller naadigste Anmodning om Ringen med Klocherne, ofur ald Danmarch og Norge for Sal. Og Høyloflig ihuKommelse Kong Christian cen Femte, angaaende forbud paa Spiil og leg i Kircherne og uden forr, daterit Hafnie den = 26 Aug 1699.
3. Høystbemelte Kong Friderichs den 4des allernaadigste anordning, om Sørge Kleder at at bære, for Høystbemelte Sal. Herris og Konge, daterit KiøbenHafn – 26 Aug 1699.
4. Meer Høystbemelte Konning Fridrich den 4des allernaadigste befalling, om Confirmationers Søgelse og paa alle bestillinger og benaadinger sambt Priviligered Expectants brefue, Beneficier, de udj Danmarch inden den – 1 Janv. Og de udj Norge inden den – 1 Martj 1700. Daterit Haffnie 2den Sept: 1699.
5. Aller Høist bemelte Kong Friderich den 4des forbud paa alle Slags Korn vares udførsel af Danmarch och Norge daterit Kiøbenhafn den – 18 Sept: 1699.
6. Iligemaader Kongl. Mayts. Friderici quartj allernaadigste befalling, til Her. Vice Stadtholder Gabel, om under Monderingen som af Leggerne til Soldatterne, paa Sædvanlig maade schal betallis dat: 39 September = 1699.

TINGBOK 1700

Bø i Gausdal 8. mars 1700

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0023: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1700, s. 1b)

Anno 1700 den 8 Marti er Retten betient paa Bøe her sammesteds ofuerverende hans Kongl: Mayts: Foged Cort Coldewin, menderne opNefnt af Laugrettet Nembligt: Joen Bøe, udj Harchel Bøes sted, Erich Brettingen, i Baar Bratlands sted, Erland Bøe, Amund Olsen Rud, udj Peder Synstelines sted, Olle Grimstad, i Joen Bøes sted, Olle Hofde, udj Joen Kringelruds sted, Christen Mandstad, og i Ingebret Olstads sted, Gudmund Tofft.

Skjøte på Ovren

Hæderlig og wellærde mand Hr. Oluf Christophersen Stockflet, indgaf it schiøde af dato den 2den November 1699, som for retten oplæst, hvor med hand lader sig tilforhandle af Marthe Gundersdatter Sallige Sifuer Torgeirsen Ofrens efterlevv enche, Nje Kalfschind, et bismær pund og trej Marcher fisch er Jorde goedses schyld, og der for uden Nie schind bondegodz, sambtlige beliggende i den hendes beboende gaard Ofren her udi Gudsdal Sogen og Gulbrandsdallen med bøxel og aasede paa forbemeldte halfue gaard effter schiødets videre indhold.

Skjøte på et engeland under Kirkebø

Otter Torgeirsen Kierchebøes schiøde her for retten oplæst, af dato dj 29de Nouember 1699, hvor med hand lader sig tilforhandle af, Torgeir, Pouel og Olle Torgeirssønner, ald deris tilfaldene arfueloder udi et engeland, kaldes Stølen som bruges under Kirkebøe og beliggende i Gudsdal Sogen, som schylder aarlig 7 Kalfschind effter brefuetz videre infhold.

Bygsel på Skurstad

Christoffer Johansens bøxelsædel oplæst af dato den 6te marti 1700, hvor med hand tilbøxler sig af Berthe Sallig Hr. Knud Rings, een hindes eyende gaard, kaldes Schurstad, schyldende aarlig En hud, effter brefuetz videre indhold.

Skjøte på Holen (Hole?)

Den gudElschende Pige Karen Christopherdaatters schiøde for Retten Oplæst af dato den 6 marti 1700, hvor med hun lader sig tilforhandle af Oele Pedersen tillige med hennes formynder Oele Norgaarden og Eschield Sønstegaard, paa sin qvindes vegne, Item Hans Gullichsen ogsaa paa sin qvindes vegne, tillige med Lars Erichsen paa sin qvindes vegne, ald deris tilfaldende og arfuede oddels goeds udi den gaard, Kaldes Hollen, som er udi en Summa 7 1/2 schind, effter brefuetz videre indhold.

Skjøte på Nordre Solberg

Gudmun lfversens schiøde oplæst af dato den 6te marti 1700, Hvormed hand lader sig tilforhandle af Gudmun Olsen, Halfanden Huds Jordegoeds med bøxel og herlighed, udi den gaard Norgaarden Soelberg, efter brefuetz videre indhold.

Stevning angående føderåd på Ovren

Hæderlig og vellærde mand Hr. Olle Stockflet lader stevne Sigrif Ofren, formedelst een billig føeraad, for en godvillig afstaaelse for hindes paaboende Halfue gaard, som velbemelte Hans Hederlighet af Her Bregadier Huusmand sig til Kiøbt hafde, effter StefningsSedels videre indhold i de dato den 5 feb 1700.

Deri mod til Sagen at svare møtte Contraparten og Enche Sigrif Ofren og med Citanten Hr. Olle Stockflet saaledis schluttlig forligt. Nemblig at andførte Hr. Olle Stockflet schal gifue hinde for sin og arfvingers tilhørende Ni schind goods beliggende i Ofren for uden bøxel 27 Rdr. Item for hindes afstaaelse, og aftræd fra gaardens brug aarlig at lefvere til føederaad 3 ½ tønne frøkoren, Item at føede for hinde een Koe og 3 søier, sammeledes at effterkomme til hindes dødsdag. Den forbemelte gaard fraviger den melte Enche qwinde for meer omrørte Hr Olle Stockflet og arfvinger, udi indeværende aar 1700 alt efter lovens medfør, mens derimod den byyfeldighet, som med billighed Kunde falde, paa forbem. sin bøxlede gaard, effter lod henmelte Hans Hederlig hinde og arfvinger og sig self og arfvinger at paatage denne i saa maader til ingen præjudits at paaRegnis, og ofure alt dette paa Tingstuen handregt venner.

Sak om Segelstad

Pauel Tolstad fra Waage Sogen, som fuldmegtig paa Olle Segelstads veigne af Gudsdal Sogen, lader stefne Olle Jonsen Kalstad, for medelst et gaarde Kiøb, imellum Ham og Olle Segelstad, effter Stefningsens videre indhold af dato 12 Jan 1700. Der imot til sagen at suare, møtte Contraparten Olle Kaldstad og udi Retten produisert een Contrastefning de dato 8 Febr. 1700 for det andet hans schrifftelig indleg af dato 6 martj 1700. ellers fremstillede sig Contraparten Olle Kaldstad, og her for retten vedstoed og bekiente, det han hafde Annammet paa samme gaarde Kiøb 413 Rdr. Ofver alt dette effter ædens oplæsning, fremstillede sig Citantens prov. Nafnlig Anders Redstad og Niels Steene, som begge 2de ved æd tilstaar, at Olle Segelstad og hans versøn Olle Kaldstad, var forligt paa begge sider, at schiødet schulle Olle Kaldstad, gifue Olle Segelstad, paa den sin beboende gaard Segelstad, for omrørte 413 Rdr. Saadant som Hand self vilde, og om saa var at Olle Segelstad eller hans børn, schulle trenge at sette gaarden bort, endten for pant eller Kiøb, da schulle Olle Kaldstad være samme gaard først tilbøden, frem for nogen anden. Citant Olle Segelstad og Contraparten Olle Kalstad, begierde at Sagen matte optages til neste Sageting, til paafølgende dom effter loven, saafremt de des indentid iche Kand ofurenskomme, for uden videre process og vitløftinghet.

Leiermålssaker

Kongl: Mayts: foged Cort Coldewin, hafde i dag frem Esche for retten effterschrefne Personner, som sig med leyermaal hafde forseet Nemblig: Peder Halvorsen som in Anno 1696 begaaet leyermaal og som hand iche hafuer hafft noget at betahle sin Sigt med, er hand strax der effter vorden udschrefnen til Soldat udi hvilchen, tieneste hand endnu vircheligh er bestaaende og derfor effter Kongl. Forordning forundt at være fri for Sigt, effter dj det er hans første leiermaal, det 2de mænd Nafnlig Gunder Sønstevold og Anders Redstad ved æd bekreftede. Distligeste Soldat Erick Olsen Jepsen, som hafver besofvet Kirsten Halvorsdatter og tilstaar menige almue her for retten at det var hans første leiermaal, særlig dissse 2de laugrettismænd, Steener Waalen og Olle Redstad, som det med ed bekreftede.

Forlik

Gudmun Fierdrums forlig imellom ham og Ingeborg Føxen, her for retten oplæst de dato 3 october 1699 effter samme forligs videre indhold.

Sørbø i Gausdal den 26 Juni 1700

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0023: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1700, s. 7a-10a)

Anno 1700 den 26 Juni er retten betient paa Sørbø heer sammesteds, ofuerverende hans Kongl: Mayts: Foged Cort Coldewin, menderne opNefnt af laugrettet Nemblig, udi Harchel Bøes sted – Peder Solsett, Joen Bøe, Olle Bratland, Amund Rud, Peder Synsteli, Joen Lien, i Joen Kringelruds sted, Peder Hage, og udi Ingebret Olstads sted, Niels Oldstad.

Bygsel på Aspesletten

Joen Sifversens bøxelSedel for retten oplæst af dato 6 Marti 1700, og udsted af Niels Jacobsen Schmidt, Vicelaugmand ofver Opdallerne og Hedemarchen, lydende paa den gaard Aspesletten, skylder med bøxel otte schind, efter brevvetz videre indhold.

Skjøte på Talloug

Olle Olsens schiøde oplæst af dato 31 Marti 1700, og utsted af Hans Kongl. Mayts. Brigadier og oberster ofver det først gevorbene Regiment til foeds udi Norge Casper Herman Haussman, lydende paa Ni schind goeds og beliggende i den gaard Talloug i Gudzdal Sogen, efter brevvetz videre indhold.

Skjøte på Ovren

Hæderlig og vellærde mand Hr. Olle Stochflettes schiøde for retten oplæst af dato den 19 Juni 1700, og udsted af Sigri Stenersdatter, lydende paa Ni schind bundegoeds uden bøxel, beliggende i Offren udi Gudzdall Sogen, effter brevvetz videre Formalier.

Bygsel på halve Nordre Fogner

Poul Haldorsens bøxel Sedel oplæst af dato 27 Juni 1700 og utsted af Anne Hellesdatter Hagendorn Christianie scholles Comunitet forvaltersche, lydende paa den halfue part udi Nordre Fognerm schyldeer til velbemelte Comunitet Ni schind med bøxel, ofuer halfelfte schind med Eieris, effter brevvetz videre indhold.

Bygsel på Olstad

Amund Mogensens bøxel bref oplæst af dato den 6te Juni 1700, og udsted av Hæderlig og vellærde Mand Hr. Olle Stockflett, lydende paa to huder og 2de schind udi Olstad, Gudzdals presteboel tilhørig, efter brevveds videre innhold.

Bygsel på Kleva

Jens Christensen Lies bøxel Sedel oplæst af dato 14 Martj 1700, og udsted af hans Kiære fader Christen Christensen Li, lydende paa een hud udi Klefue med bøxel ofver ald gaarden, som schylder til sammen Tre huder, alt etter andførte bøxelbrefs videre Formaliteter.

Bygsel på Nordgard Kråbøl

Trund Olsens bøxel brev oplæst for retten af dato 8de Nouember 1699, og udsted af Anne Hellesdatter Hagendorn, lydende paa een af velbemelte Comunitets allerNaadigste Benifiserede gaarder, Kaldes Kragbøel, beliggende i Gudzdall, schyldende aarlig, En hud og otte schind, med bøxel ofver fiere schind, Hans Kongl. Mayts. tilhørende, og otte schind præbende goeds, som sallig Petter Josen tilforne fulte, etter brevvetz videre indhold.

Anne Moen og hennes datter stevnet for slagsmål

Anne Moen i Svasum og hinders datter Søndve Nielsdatter, er indstefnt formedelst de schal hafue slaget og ilde handelet med Olle Schøttes qwinde Ellen Sifversdatter, der om til vidne at dj til dette Sagsting var lovlig Stefnet, der om fremkom for retten Joen Melbø og Pouel Nese og ved æd tilstaar, at de af dennem hafde bekommet lovlig 14 dagers Kald og varsel, her for deris begagne slagsmaal i Retten at Comparere; Da effter som Anne Moen og hinders datters udeblivelse er Sagen optagen til neste Sageting; og paa følgende dom effter lovens medfør og som sigende, og til den tid er Olle Schøttes qwinde forelagt, for Retten forelagt i egen person at comparere tillige med hinders paa berobte prov.

Sak om Segelstad

Udi den sag Citant Olle Segelstad Contra Olle Kaldstad, som nest afvigt den 8de Martj og til i dag den 26 Juni 1700 til dombs blev optagen; Der om fremstillede sig for retten bemeldte Olle Kaldstad og Producerit it schifftebref, holdet effter hans og sin afdøde Sallige qwinde Karj Olsdaatter, som er anførte Olle Segals datter; de dato 8de Ap. 1697 der udj benefnet, det hand og godagte Datter, Ambjør Olsdatter, er tilfalden Jordegoeds udj Segelstad Halfanden huder Jordegoeds. Olle Segelstad møtte ey effter opsettelsen og ey heller nogen Comparerit paa hans vegne til sagen at Svare, undtagen Olle Segelstads søn, Elling Olsen, som der med indted vilde befatte sig, med mindre hans fader maatte beKomme schiøde paa gaarden Segelstad ligernis som de var forligt om, videre hafde huerchen Citant eller Contraparten i Retten at producere, eller at fremlege, mens Olle Kaldstad vor endelig dom begierede.

Thi er der een Saaledis for retten afsagt, at saa som indførte prov Nafnlig Anders Reedstad og Niels Stener ved ed tilstaer, at Olle Segelstad og hans versøn, Olle Kalstad var forligt, at schiøtet schulde Olle Kaldstad gifue, Olle Segelstad, paa sin beboende gaard Segelstad, for disse indførte og vedstaaelig benefnete 413 rdr saadant som hand self vilde, der af merkes ey noget grundverdigt, Olle Segelstad og arvinger til nogen nøtte at komme, Uden først burde effter lefvet og følget lovens foresigende fembte bogs 1 Cap fra pagnie 701 og til Pag. 706, som der effter lovgemes burde at fuldbyrdiges, for det andet, at som af indførte schiffte brefs effterseende, saag der af oplysning at Olle Kaldstad Datter, umyndige barn, Ambjør Olsdaatter er tilfalden effter loven, halfanden Hud goeds i Segelstad, og sin fader der imot lige saa meget. Saa sees iche, af lovens medhold at Olle Kaldstad i mod lovens foresigende bogstafver, kand eller bør at tilkomme, at Selge eller bortschiøde det fra sit barn, som hand self ey eyende er, som udi lovens fembte bogs 2 Cap, 2 Articul fra 707 og til 758. temsverdige at ihukkommes, af forberørte Circumstanser kand bemelte Olle Segelstad paastaaende prætentioner, veerende paa gaarde Kiøbet Segelstad, iche at effterfølges, mens for lovmesigt andført, at Ole Segelstad og arvinger, at tage de benefnte 413 Rdr tilbage igjen af Olle Kaldstad, og effter dags at nyde og beholde

deris beboende gaard Segelstad til brugs og besidelse og Olle Segelstads og hustrues bœxelrett uforkramset deris lifs tid, effter lovens 3die bogs, 14 Cap, 10 Articul, Pag 4921.

Leiermaalssaker

1. Soldat Søren Olsen Enge, som med Malene Olsdatter Sønstevold, leiermaal beganget hafuer, hand som soldat er effter Kongl. forordning fri for Schict, Effterdj det var hans første leiermaal, det 2de Mend Mogens Hjelmstad og Peder Hage, for retten ved æd bekrefftede; paa qwindfolches vegne fremstillede sig, hindes stedfader Gunder Sønstevold at betalle hindes leyermaals Sigt 6 Rdr.

2det. Olle Stenersen Opdøl, som med Bertte Ifversdatter Krogbœel, leyermaal beganget hafuer, begge møder for retten, og tilstaar hand, at være fød udi Opdal i Trundhiems len, og iche det ringeste eyedede, til hans leyermaas Sichets betalling og beretter qvindfolchet, at hun er fød paa Daabers?, af fattige huusfolch, og iche ringeste eyedede til hindes leyermaals Sichters betalling, Hvor fore begge eer tilfunden effte den Høye øfrighet andordning at straffes med Gabestochen.

3det. Bertte Amundsdatr, fød i Romsdallen som der beligget, af en bœrtløpene Huusmand ved Nafn Hans Pedersen, og tilstaae 2de mend; Omund Østerli og Olle Svendsrud ved ed for retten, at hand i vaaris er løben her af Fogderiet, og iche vidende hvor hen, Och qvindfolchet iche det ringeste at vere eyende, til hindes leyermaals Sigtes betalling, Huerfor hun er tilkient at straffes i Gabestochen.

4de. Synnef Røsum een huusmands førche, som er beligget af Ingebret Larsen Woldslie, og tilstaar for retten disse 2de mend, Nafnlig Christen Li og Hans Lien ved det, at hun er løben af bœygden, og ingenvidende hvor hen, og aldelis iche noget var eyende til hindes leyermaal Sigtens betalling, och ligesaa tilstaar de ved ed, at han er ved døden afgangen, og indted findes effter ham til hans leyermaals Sigtens Clarering.

Bø i Gausdal 21. oktober 1700

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0023: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1700, s. 29b-32a)

Anno 1700 den 21 oktober er retten betient paa Bøe her sammesgetdz, ofverende fogeden Carl Coldevin, menderne af laugrettet Nemblig, Harchel og Joen Bøe, Olle Bratland, Amund Rud, Peder Sønstelje, Joen Lien, Hoen Kringelrud, og Niels Olstad.

Skatterestanser

Hans Kongl. Mayts. Foged indgaf indeværende aars Restandz, som for menige almue blev oplæst, derjmod de schlydige almue ingen modsigelse hafde, Huor fore een huer Resterende tilfunden med forderligst at betalle Under adfæhr effter loven.

Elling Opsal stevnet for å bruke løsgjengere i arbeid

Elling Opsal er hidstevnet, for hand hafuer hafft en løsgjenger og ubekient person (Hans Jensen?) i sit brød, og ey ladet Sognepresten det vide. Det sag er optagen til neste Sageting og paafølgende dom, effter loven.

Erik Olstad stevnet for bruk av sæter

Johannis Berg af Ringeboe Sogen lader Stefne Erich Oldstad, formedelst hand har brugt Sætter Husene og een liden Sætter lyche paa ny sætter i fra gaarden Oldstad, saa besideren paa gaarden iche har maatt beholde den Sætter, som hans formand har brugt, men maa lege sig Sætter Huus af andere got folch i denne sommer. Derimot til sagen at suare Comparit Erich Oldstad og beraabte sig paa sit bevillings brefs medfør, at samme paa Stevnete Sætter lyche og huser, iche er tilhørende hans førige beboende gaard Olstad. Da formedelst bemelte bevillingssedels udeblifueelse, som her i retten bør at fremfinnes af andførte Erich Olstad til neste Sageting og paafølgende den effter lovens foresigende, og til den tid Citant og Contraparten forelagt, her sammestedz at Comparere.

Svastinger saksøker bønder i hovedsognet ang. en kvernbru

Menige almue af Suartzums Annes til Gudzdals HofuedSogen, lader stefne effter meldende Sogens Mænd af Hofued Sognet Nafnlig Peder Wold, Svend Wold, Gunder Wold, Peder Hage, Joen Myre, Olle Raaqvam, Gudmund Fierdrum, Olle Segelstad, Torgier Endstad, Peder Bøe og Christen Hollen, formedelst de har deres Sætter vej og fegang ofver qverne broen, som di iche vil holde færdig med dennem:/ Andførte mænd af Hofuet Sognen, undschylte sig ey at hafuer bekommet lovlig kald og varsel. Huorfor den Sag er optagen til den 20 Nouember førstkommende og til andførte tid og dato, er bemelte Citanter og Contraparterne forelagt, alle personlig at møde ved godagte qverne brøe, at paa Høre en domb og Slutning som broen af denne bør at vedligehold under den Straf som loven i des tilfalde een Huer af dennem formedelst deris udeblifende, vil wederfaris. Saa frembt Hen melte broe des forinden iche blifuer af dennem forsvarligens giort.

Gavebrev fra Sigrid Jonsdatter til Ole Kaldstad

Olle Olsen gafue bref oplæst af dato den 9de Juli 1700, og udsted af Sigr Jonsdatter, lydende paa hendes middel og formue, som hun hafuer Transportiert og ofuerdraget til andførte Olle Kaldstad og arfvinger, i henseende at hand hinde forsørge schal med Klede og føede til dødsdagen, og hindes legeme der effter, med een sømmelig begrafelse at bestadige, som hand for Gud og øfrigheden vil bekient være, effter samme brefs videre indhold af dato den 9de Juli som Hen melt.

Skjøte på Kleva

Rasmus Larsen infgaf it schiøde, som for retten oplæst af dato 26 may 1700, lydende med ansen mod Klefue, som eer schyldende trei schind effter brefuedz videre indhold.

Skjøte på Dal

Lars Ifwersen indgaf et schiøde og udsted sammeledis af Vice laugmanden Niels Jacobsen Smidt, lydende paa 6 schind goeds beliggende i Dahl, effter schiødets videre indhold, af dato 14de may 1700.

Skjøte på Berg

Christen Pedersen Døsen indgaf et schiøde som for retten oplæst af dato den 19 october 1700, og udsted af Sidzel Berg, lydende paa Halfottende schind goeds, udi Berg, effter brefvedz videre indhold.

Bygsel på Espedalen

Povel Espedahls bøxel bref oplæst for retten af dato den 27 marti 1700 og udsted af fogden, Curt Coldevin, lydende paa en liden pladz kaldes Espedahlen, som schal være beliggende i Kongl. Mayts aldmindig effter brefuetz videre indhold.

Utnevning av tingmenn for året 1701

Effter meldende mænd er ud nefnt at betiene retten effter lovens andledning, udj tilkommende 1701. Nømbliq Amund Oldstad, Joen Oldstad, Amund Erlandsen Oldstad, Olle Wichne, Guttorm Møgelien, Knud Snertingsdallen, Joen Surenfløt og Madz Helleberg.

Leiermålssaker

1. Ingebor Ingebretzdatter Schiervehagen, som af Soldat Ifuer Christophersen er beligget, hun møder for retten at svarer til hundes leyermaals Sigt, 6 Rdr. Soldaten, er effter Kongl. Forordning fri for Sigt, for dj det er hans første leyermaal, effter nu for retten fremviste Sogneprestens Kundschafts med førende infhold.
2. Jøda Bersvendzdatter som udlagt Joen Qvisberg, for at hafue beliget hinde. Hun møder iche mend Otter Kirchebø, belofuer at svare til hundes leyermaals sigt 6 Rdr. Hand møder iche, mens hans broder Halvor Qvisberg, belofer paa hans veigne at svare hans leyermaals Sigt 12 Rdr.
3. Synnef Ifuersdatter, som udlagt Soldat Joen Erichsen, at hafuer begaaet leyermaal mod hinde, hun møder for retten, og belofuer med fordeligste at suare til hundes leyermaals Sigt, som Olle Joensen Kaldstad, gaar goed for 6 Rdr. Hand som Soldat er fri, effterdi det er hans første leyermaal, effter nu for retten fremviste Sognepræstens Kundschafts indhold og medfør.
4. Bertte Povelzdatter, som udlagt Thomes Pouelsen, at hafur besofuet hinde, Hun møder iche men Christopher Føxen belofer at suare til hundes leyermaals Sigt med forderligste som er 6 Rdr. Hand møder for retten, og bekiender som en ung umyndig dreng, ey noget at vere eyende til hans leyermaals Sigtes betalling, det 2de mend Peder Forset og Lars Barlund, aflagde deris æd paa, huorfor hand er tilkient at strafes i gabestochen.
5. Peder Willemsen, en huusmand som er udlagt, af Anne Jonsdatter, en fattig omløbende giænte, at hafur begaaet leyermaal med hinde. Hand møder for retten og iche kand benegte, at hand jo har hafft legemlig omgiengelse med hinde, begge tilstaar iche det ringeste at være eyende til deris leyermaals Sichters betalling. Det menige tingsøgte almue lige saa bekræfter i Sandhed at være, og gaar di omkring og søger deris brød og ophold, Huor fore di ere tilkient at udstaa deris Straf i Gabestochen.

Echteskabs Sichter

6. Tarald Torgiersen Olstadv ægte hustrue Berdte Torgiersdatter.
7. Olle Olsen Grimstadv ægte hustrue Berthe Eliasdatter.
8. Moens Larsen Bergs ægte hustrue Tore Larsdatter.
9. Soldat Salomon Lunde, som er hans andet leyermaal, effter Sognepræstens tilstand for retten, hans hustrue Ellen Christensdatter og kom for tidlig.

Huorfore disse forskrefen mandz og qwindes personer er tilkient, at afsonne deris æchteskabs Sigter huer 3 Rdr 1 ort 12 shilling, formedlest deris qwinder er kommen for tillig i barselseng.

Sønstevold i Gausdal 20. november 1700

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0023: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1700, s. 36b-37a)

Rettsak om en kvernbru

Anno 1700 den 20 Nouember er Retten betient paa Sønstevold tingstue Her sammestadv udi førindførte Sag, imellem Menige almue almue af Svartzums Annex Contra een part almue af Gudzdal Hofued Sogen, som forbemelte den 20 Nouember og til i dag og doms paafølgende blef optagen. Mænderne til Rettens betiennelse er effter meldende Nemblig, Lauritz øfre Klefue, Olle Hofde, Amund Østerli, Christen Rud, Sifuer Kios, Mogens Hielmstad, Joen Frøsen og Stener Frøsen Effter forandført opsuettelse Compererit fra Suartzums Annex og fastelig paa Stoed, at vedkommende almue af Hofued Sognet, som hafver deris Sætter drift ofuer qveernebroe, med deris Creaturer, burde at tilkiendes, at holde bemelte broe ferdig tillige med dammen, og der paa vor dom begierede.

Een partt af almuen fra Hofuet Sogenet møtte ligesaa, og i særdelighed i Rettelagt af Gunder Vold, Peder Hage og Gudmun Fierdrum, paa egne og paa Gieldens vegne, derie schrifftlig indleg af 20. Nouember 1700, og der effter een befrielses Dom begierede, ellers blef dj tilstedeværende og vedkommende almue af Hofuetsognet tilspurt om dei hafuer hafft deris Sætterdrift, ofver samme qvernbroe, det dj iche benegte kunde.

Thi er der om Saaledis for retten afsagt, at saafrembt vedkommende almue af Hofved Sognet, vil hafue og nyde bemelte deris Sætterdrift, ofver for andførte qvennbroe, effter denne dag;

Saa er dj tilfunden at gjøre den ferdig tillige med den og paagieldende af Svartzums annex, at gjøre broen ferdig med goede Stærche Stolper og bulfiale, vel tilslagen og til Naglet, og med goede Stærche og ferdige recher, paa begge sidder, findes og saa om waaren saa meget vand paa enderne ved broen, at mand kann iche der ofuerkomme for uden fare, da schal broen forlenges eller opfyldes paa begge enderne med Steen og grund, at mand kand der ofuerkomme, for uden schade, findes nogen forsømmelig, da Stande Kongen til rette, om paaklages og bøde Huis schade nogen reysendis eller veyfarendis mand, der ofuer fangendis vorder, og der som vedkommende Sogne Mænd, iche møter i Retten forlagde tider, at forferdige, da hafver Bøydelenmanden;

lov games; magt den ulydige part at lade forfærdige, og betallingen siden med andvente bekostning, af hannom at inkrefue.

Sønstevold i Gausdal 22. november 1700

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0023: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1700, s. 37b-40a)

Anno 1700 den 22 Nouember er retten betient paa Sønstewold tingstue her sammestads, menderne af laugrettet Nemblig Niels Oldstad, Peder Solsett, Joen Bøe, Bord Bratland, Amund Bøe, Peder Lien, Joen Lien og Peder Hage.

Sak om en sæterløkke tilhørende Olstad i almenningen

Udi den sag imellem Erich Olstad, Contra hans landherre, Johannes Berg af Ringeboe Sogen, angaaende den paastefnete ny Sætter løche, som skal være beliggende i Kongl. Aldminding, bemelte Contra paastoed Hans bevillingssedel med før at staae ved magt af dato 27. Apr 1686. Andførte lensmand møtte iche effter at Hand tvende gange blev paaraabt; thi Kand der om ey andet sluttes end som samme forindførte bevillingssedels medfør er indholdende og omformeldende.

Forlik mellom Anne Moen og Eli Siversdatter

Olle Joensen Schøtte, lader Stefne paa sin Hustrue Elli Sifverdzdatters vegne, Anne Moen, for noget dem i mellem falden er, den sag er såledis forligt, at bemelte Anne Moen, belofver for retten, at betale til dennem Halfanden Rdr. til samme dag nestkommende 1701, under lovens adfar at udsøges, saa frembt iche goedvilligens svares.

Elling Opsal har hatt ukjente personer i sitt brød

Udi den sag belangende Elling Opsal som nest afviget den 21 october og til i dag til doms blev optagen, og det formedelst hand hafver hafft ubekent personer i sit brød. Da effter dj Hans andgifer, som schulle være her paa tinget iche er tilstede værende, Huorfor den sag er beroende neste vedkommendis paa tahle, og det saafrembt at Kand schee effter lovens medfør og andledning.

Leiermålssak

Peder Bø er hidstefnet ved dette og førige ting formedelst hand hafuer besouet Kirsti Johansdatter, Hand møtte iche effter Stefnemaalet og derfor tilfunden at betalle Hans leyermaals Sigt som er 12 Rdr. Quindfolchet er ey noget eyende, men gaar omkring i bøyden og søger sit brød, Hos gotfolch med barnet paa armen, det Erich Oldstad og Gunder Vold ved æd bekrefftede, og derfor tilfunden at udstaae sin Straf i gabestochen

TINGBOK 1701

Bø i Gausdal 25 febr 1701

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0024: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1701, s. 5b-9a)

Anno 1701 den 25 febr er Retten betient paa Bøe her sammesteds, ofuerverende hans Kongl. Mayts. foged Cort Coldewin, mændene opNefnt af laugrettet Nemblig, udi Amund Moensen Olstads sted, Erich Olstad, i Joen Olstads sted, Erich Nordrum, udi Olle Wichnes sted, Gudmun Tofft, i Knud Snertingdals sted, Ingebret Fogner, Joen Surenfløtt, udj Madz Hellebergs sted, Joen Bøe og i Halvor Hellebergs sted, Johannes Einstad.

Arv etter Ole Kirkerud

Johannes Hofland fra Faaberg Sogen Item Olle Brudal og Joen Barstlien af Gudzdal Sogen, lader i dag opkunde, een arv effter Sallige Olle Kirche Kircherud og hans afdødes qwindes børen, deris tilfaldene arfuepartter, fædrene og møderne arv, om nogen af disse børenes neste blodz forvente, vil indstille sig at annamme samme arv i mod nødagtig qwitering og forsichring, som dj vil være qvit for samme formynderskab og ey effterdags at vil suare til videre, end som lovens medfør er omformeldende.

Twist mellom Bø og Sørbø angående Otterslien

Hans Berendsen Bøe, for sit umyndig barn Nafnlig Boel Powelsdatters vegne Hafuer ladet indstefnet Sallige Ide Bøes børen, for deris stridige motstand, forschinede 29de Nouember 1700 angaaende den twist belangende Otterslien, som de forment at henhøre under samme pantteKiøb med Sørbøe i beregnett til i dag lovlig att schal være indKaldet at med sig tage huis til Sagens og oplysning behøfwes. Til vidne at denne eller bemelte Stefne maa med Sandhed er Kundgiortt paa arvetompten Sørbøe, vedstar disse varselMend Nafnelig Peder Bøe og Torgier Oldstad ved ædz afleggelse. Der nest Protesterit Hans Berentsen muntlig saaledis; først at hand ukjært maa fornemme, at Sambtlige Ide Bøes børen, nu hans Contrapartter huor de selfsamme gemyt og ved deris saa behaagelig op spundet tøy, hans umyndige deris umyndige brødere Datter uretmesig begiegnen, for det første paa arfue tompten Sørbøe, da schiffet effter deris Sallige hen døde moder blef til Endebragt, af Sambtlig blant andet blef paa urgerit?, at denne omtuistede og nu indstefnete Otterslien, burde effter deris formening at være under samme pantteKiøb, med Sørbøe i beregnet, mens ey fremlagde ringeste bevis som loven effter døde folch escher og hafur wil, og Hand Contrerer med Sallig Christen Bøes schifftebref langt anderledis schal være beuist att Otterslien effter brefver og adkombster er oddel goedz og Sørbøe med underliggende pladser Moen, Pandtsaatt for 200 Rdl, som end nu her for retten schal giøres beusligt med schiffte brefvets her i retten fremlagt af dato den 7 April 1684, saa og vil formeene at Hans Sallige formand, Pouel Bøe, var eyende i forschreffne Otterslien, saavel som i det andet Jordegoeds 2de broderloder, som schal beuises med Sallige Lars Christensens Obligation 18. marti 1684, dernest med moderens qwitering. Generaliter af den 23 Nouember 1694, for det andet saa er og samme gaard, siden moderens død af samtlig Sødschende bortbøxlet, og barnet som eldste broderdatter, ey ringeste wederlaug, ja end iche i

schifftebrevet indført, Som formenes at være Høylig mod lovens Stridende, der nest for det 3die vil formeene de ey Kunde hafue afgang, langt mindre magt samme gaard at bortbøxle, før end indelig Kiendelse, saa som denne twist udj schifftebrefuets Slutning, til lov og Rett blef henvist, Sættende der for med ald billighed i Retten, først at bemelte bøxelsedel blifver til videre, for ugyldig er agted:/ For det andet at hans sambtlig indførte instancier og paaStaaelser. Maatte tages udi grundig obseruation, hans vederpartter til formodentlig Svechelse, den umyndige som for uden dette alt for meget schal hafue lidet schade til belettelse og der udofver var dom begierende, at barnet maatte schee rett og schiel effter lovens medfør, og betalle denne her udofveer forwaldende Process, og paatalles beKostning; herimod til Sagen at suare, møtte ingen af Sallige Ide Bøes børen, effter at dj 3de gange af lensmanden blef paaraabt, der om er saaledis for retten afsagt; Formedelst Hidstefnte Congtraparter Sallige Ide Bøes børen, iche møder og svarer til bemelte Stefnemaal, huerfor denne Sag, er forfløtt til den 17 marti førstkommende 1701 da bemelte Hans Berentsen tillige med alle Sallige Ide Bøes børen effter denne opfattelse og advarsel, møder og dombs paafølgende, huor til dette laugrett lige saa møder der her Sammestedz.

Twist om en hud eiendom på Nettet

Olle Ingebrtsen Næse Stefner Johannes Torgiersen Nesste, formedelst hand ey goeduilligen vil lade, Olle Ingebretsen igien bekomme den hudz odelsgoeds i Nesse, som hans Sallige fader, Ingebret Nesse haver udj hans umyndige aar solt til Johannes Nesse og der een videre udj Retten Producerite en Stefningssedel af dato 8 Febr 1701. Derimod til Sagen at svare møtte Hans Berentzen, som fuldmegtig paa bemelte Johannes Nesses vegne og for retten fremblagde hans hiemmels schøde bref, lydende paa Nesse gaard Daterit Sønstevold tingstue den 11 marti 1670. Der nest fremblagt et pantte bref af 30 marti 1664 og effter bemelte og i Retten lagde documenter og beuisligheder paastoed at hans hiemmels brefue lydende paa Nesse, ved magt effter lovens medfør at Stande og for gyldig at er agtes; og deraf vor domb begierende, med Processens erStatning udj ringeste fiere rixdaller. En yder mer blef af Citanten, ett pas fremlagt af dato 18 Julj 1693 og wor ogsaa dom begierede. Den Sag er optagen til den 17 martj og doms paa følgende 1701. Huor til dette laugrett ligesaa møder her Sammestedz.

Skjøte på nordre Forset

Peder Harchelsen indgaf et schøde for retten oplest af dato 30. october 1697 huer med hand lader sig tilforhandle af Jens Legaard en gaard Kaldes Forset, schylder aarlig een Hud 7 schind og 2 bistmeer march fisch, beliggende i bemelte gaard Forset effter brefuets videre indhold.

Skjøte på halvannen hud i Seielstad

Olle Olsen Segelstad indgaf et schøde, som for retten blef oplæst af dato 22de Desember 1700, huor med hand lader sig tilforhandle af sin versøn, Olle Kaldstad, Halfanden Hud jordegodz beliggende i Segelstad med bøxel og herlighed effter brefvetz vider indhold.

Leiermålssak

Tore Toresen, som med Tore Taralsdaatter leyermaal beganget hafuer, Huilchen mandzperson, og ey møder for retten effter lovlig indstefnelse, det Johan Berge og Lars Lj, ved æd tilstoed, at hand lovlig var indstefnet; mens qwindfolchet møder for retten og belofuer at hindes leyermaals Sigt med fornuelig schal blifue betalt med

6Rdr, og etterdj meenige tingsøkte almue bekiente og vedstoed, at dj iche ved, det forbemelte mandzperson Tore Toresen, er noget eyende til hans leyermaals Sigtes betalling effter dj hand er een fattig huusmandz søn, er af Sognet, Huorfor hand er tilfunden, at hans leyermaals Sogt, at Strafes i gabestochen, saa frembt den iche Straxens schulle blifue betalt.

Gausdal 17. mars 1701

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0024: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1701, s. 12b-15a)

Twist mellom Bø og Sørbø angående Otterslien

Udj den sag i mellem Citant Hans Berentzen Contra Sallige Ide Bøs børnen og arvinger, som nest af wigt den 25 Febr og til i dag den 17 martj og doms paafølgende blef optagen. Forhen indførte laugrett til rettens bekiennelse, møtte effter bemelte opsettelse, undtagen Erich Olsen og i hans sted Niels Oldstad, andførte Citant Hans Berentzen indstillede sig effter fremviste foreleg, som schyldigst for denne lovlige rett, Refererende sig til sine i retten forhen i rettesetelser i forhaabning den rett sindige dommere, effter lovens andledning og de i retten indleferede Documenter, tilkiender sit umyndige barn, først effter faderen, som schal være beuislig gjort 2de broderloder med landschyld og rettigheder fra Anno 1694 og til dato. Der nest effter Sallige Ide bø een broderlod og derfor uden paastaar, Barnett Boel Povelsdatter, effter loven pag 484 at være bøxelraadig og den allerede bøxelSedel ey at Staa ved magt, med denn paa Processens andvente beekostning trej Rdr, og der ofver vor dom begirende.

Der imod til Sagen at Svare møtte ingen af Sallige Ide Bøes børn eller arvinger udtagen enn missiur fra Hr. Capteinlieutenant Hans Christensen ved Corporal Rasmus Ring i Retten fremlagt, og der i beraaber sig paa it lovligt Stefnemaal effter missiues videre indhold af af dato 13 martj 1701.

Afsagt:

Saa som indsted paa Sallige Ide Bøes børn og arvingers veigne, det Kraf og Søgning, til nogen krafftig giensigelse indkommer, at mand nu 2de gang har ladet beramme i retten, først til den 24 Febr sidstleden, der fra igien til den 17. Martj forfløtt, endnu ey ringeste gienmeld allene ved Hr. Cap. Lieutnant ved hans missiue lader sige, ey at være lovlig Stefnt; Huerfor mand aarsages 3die gang at forfløtte denne Expedition til neste Sageting som er den 27. Juny førstkommende, med bemelte Hans Berentzens samtøche, da kand iche forbigaaes Sallig Ide Bøes børn og arvingeer elleer deris fuldmegtig Endelig tilholde sig i Retten at indfinde lade, med ald behøfvende beuisligheder saa og om de oppebaarne bøxel penge, erKommen til dato Stærboet til beste eller og saa til egen Particulier nøtte, Adjveterim til kommer det Citanten Hans Berentzen, eldste broderen Hr. Capiten lieutenant Hans Christensen ved sin boepel, saavelsom og saa hans vedkommende Sødschende og arvinger lovlig at lade indstefne, til en Endelig doms paafølgende, huor til dette laugrett og saa møder. End yder meere vil varholde andførte Sallige Pouel Christensens, barnet Boel Christensdaatter formynder Steener Waalen og Amund Fogner og saa her sammestedz udj retten at Comparere, om dj til denne Sag hafuer noget at Svare.

Twist om en hud eiendom på Nettet

Udj den Sag imellom Citant Olle Ingebretsen Contra Johannes Nese, som nest avvigt den 25 Febr. og til i dag den 17 martj og doms paafølgende blef optagen. Huor da Hans Berentzen paa Johannes Nesens vegne indstillede sig effter Seeniste foreleg, for denne rett med paastand at hans forhen i rettesettelser og indleferede lougyldige Documenter, effter loven Pag 766 Anden Articul ved magt at Stande, og som Olle Ingebretsen ey har effterlevvet lovens fembte bogs 3die Capitel, 1 – 3, 3 og 4de Articul, vil hand pormode hans paastand Nemblig Olle Ingebretsens, af ingen Krafft at være, Settende der fore med ald billighed i rette at Johannes Nese blefver tilfunden at nyde sin gaard oddel effter anden, til Evindeligh odel og eyendom, som lovens 5te bog, 5 Cap, 3die, 5te og 7 Articul hannem tilholder med denne Processens bekostning og derofver vor dom begierende, paa Citant Olle Ingebretsens vegne, møtte ingen paa hans vegne at svare lade og ey heller Self tilstedeværende.

Afsagt:

Saa som af sidstefnte Sag fornemmes, at for Citant Olle Ingebretsens Sallige fader Ingebret Pedersen, Hafuer Solt til Johannes Nese een hud goedz beliggende i Næse. Huorfore Olle Ingebretzen, som til den huud, schal være nest odelsberettiget at vil indfrelse og udløse for sig og sine arvinger til brugs og besiddelse, effter hans Her i Retten Producerede Stefnings videre indhold af dato 22 December 1700. Saa effterdj Johannes Nese gjørre beuiseligt med foruddragene schiøde bref De Dato 11 martj 1670. Det Olle Ingebretzens fader, Ingebret Pedersen, hafueer Solt fra sig og hustrue, børn og arfvinger, den paa Stefnte Huud goedz og til Johannes Nese, hans Hustrue og begge deris arfvinger til Evindeligh oddels eye, samme schiøde upaatalt Standen paa 31 aars tid forløben, oc efftersom Citanten Olle Ingebretsen, effter lovens fembte bogs 5 Cap tilhold, iche hafver i Retten bragt saadan beuisligheder, som med samme bog og Cap 1, 3, 4 og 7 Articul, Kand gjøre Johannes Nesens Hæft Prejudicurlig paa den gaard Nese, som hand Hefvelig tiid uden anche og paatalle af alle paatallende, saa ey holler betidelig søgt hans rett effter lovens andledning og udj saa mange aar tilbage henstaar. Thi kand der udj ey giøres forandring, mens samme gaard Nese og hud goedz her effter at følge Johannes Nese og hans hustrue og arfvinger, alt effter hans der paa havende schiødes hiemmel, saa som det hafuer haftt een lovlig og Rollighæfd.

Waaen i Gausdal 27 Juni 1701

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0024: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1701, s. 34b-37b)

Anno 1701 den 27 Junj er retten betient paa Waallen tignstue her sammestedz, ofververende hand Kongl. Mayts. Foged Cort Coldevin. Menderne af laugrettet Nafnlig: Amund Olstad, udj Joen Oldstads sted, Erich Nordrum, i Olle Wichnes sted, Gudmund Tofft, udj Guttorm Magelies sted, Pouel Toffte, i Madz Hellebergs sted, Joen Bøe, Knud Snertingsdallen, Joen Surenløtt og og udj Halvor Hellebergs sted Johannes Endstad.

Twist mellom Bø og Sørbø angående Otterslien

Udj den indførte Sag imellem Citant Hans Berentzen, Contra Ide Bøes børen og arvinger som til i dag den 27. Junj og dombs paafølgende blev optagen, bemelte Citant Hans Berentzen, Comparerit for retten, og i Retten fremlagde een opsættelse af den 27. Junj 1701. Oc ellers paastoed at hans førige andførte og paastaaende Præentionner En forsvarlig Domb. Derjmod til Sagen, møtte ingen paa Sallige Ide Bøes børen eller arvingers vegne; Etter at dj trænde ganger af lensmanden blev paaRaabt.

Afsagt:

Att saa som denn indførte Otterslien, falden tvistighed formedelst behøvelig oplysning, af Sallige Idde Bøes Bøes børen, nu 3die gange worden forfløtt Endnu ey til des besvarelse, fremkommem bevis eller Ringeste gienmelde, da som Citantens Ecthes domb, understaar ieg mig iche, effter lovbogens Pag 56 Articul 6te at under Kiende min egen giorte forretning, for saa mange aars tilbage forløben; Der nest forbilligt og rett er agtes, den af Citanten den paa urgerede bøxelrett, vil formodes effter lov; Sigende pag 484 og 485 at bjfalder, som at til min Respectiue øfver dommeres schiønssomhed, findende Remiterer.

Bygsel på Blihovde

Tor Oudensen, lader Stefne den Hæderlig og wellærde Mand Hr. Olle Stochflet, formedelst at Hand iche vil bøxle eller Selge Ham, hans faders gaard, Nafnlig Blihofde, og der om i Retten fremblagt Hans StefningsSedel af dato 10. Junj 1701, for det andet i Retten producerit Hans Under(danigste?) Supplication Og der paa fuldte naadigste Resolution fra Høybaarne Hr. Vice Stadtholder, Friedrick Von Gabel, Item hen meldte SognePræstes Erklærings medfør de Dato 12. may 1700; Og effter for i RettSettelser og bevisligheder, vor domb begierende. Der jmod til Sagen ar svare møtte Personlig andførte Hædderlig Mand Hr. Olle Stochflet og fremlagde hans Hiemmelsschiøde, paa den Hidstefnet gaard ved nafn Blihofde, med paastand at Staa ved magt og ellers Her foruden tilbød bemelte Tore Blihofde, paa den paa Stevnte plads Blihofde, som er skyldende Een Halfhuud Tredsindz tiufue Rdr.

Thi er der om Saaledis for Retten Dømbt og afsagt, at velbemelte Hederlig og wellerde Mand Hr. Olle Stochflettes hiemmelsschiøde, paa den Pladz Blihofde, jo bør i alle maader ved magt at stande, oc saa som henmelte Hæderlig prest, ey anderledis af den hidstefnte Sag, Kand fornemmes, end at hand effter dags, beuiser sig/: lov games i mod andførte præst eller arvinger, Een leylendings lydighed, det hand og saa Hans Jorddrott Effter lovens medfør er tilforbunden; af for berørtt Sags beschafenhed, Kan der udj ey giøres forandring, End at Ouden Blihofde og nu Hafende Hustrue, ved blifeer deris bøxelsrett indtil døde dag, og der effter een huer Rett og paastande forbeholden, effter lovens medfør og andledning.

Anders Rud stevner Erich Holen for 10 års lønn

Anders Ingebretzen Rud, Stefnt Erich Hollen for 10 aars tienesteløn, som Erich Hollen Hafuer forpflichtet sig udj schatte brefuet at wil betahle, brefuet er Daterit den 23. october 1699. Bemelte Citant Anders Ingebretzen Contra Erich Hollen, er her for retten foruden videre process eller vittløftighed, saaledes med hin anden forligt, om den omtuistende Kraf, at bemelte Erich Hollen, belofver at betahle til hannem, effter denn dags dato og aars forløb tolf Rdr, og det paa begge sidene ubrødeligen at Holdes paa begge sidene under adfæhr, effter loven at udsøgis af Erich Hollens boe og formue at udsøgis, saa frembt iche goedvilligens svaris.

Pantebrev på Einstad

Amund Fogner indgafe et pantte bref af dato den 20 Nouember 1700. Der udj benefnet, at Torgier Gundersen hafuer laant af forskreffne, Amund Fogner 100 Rdr, der af at betalle den tilbørlig Rentte, og til forsichring til under pant, saatt hannem Sin paaboende gard Indstad, effter brefuetz widere indhold.

Skjøte og føderåd på Ånstad

Peder Larsens schiøde oplæst af dato den 23 Ap. 1701, hvor med hand lader sig tilforhandle af Lauridz Pedersen Hans paaboende gaard Aandstad, som scyldder eend Hud, med bøxel, og ald en rett, som hand der til hafft hafuer, effter schødis widere indhold.

Lauritz Pedersen Aandstad it forlig af dato 24. Aprilz 1701, Des indhold, hand har paa tagit sig, at forsiue Lauritz Pedersen og hustrue, med videre brewetz indhold.

Skjøte på Kankrud

Hr. Olle Stochfleets schiøde for retten oplæst, huor med hand lader sig forhandle af Amund Evensen Kancherud een halfhud goedz, med bøxel og herlighed i Kancherud beliggende, effter brefuetz widere indhold af dato den 1701.

Skjøte på Turvolden

Joen Amundsens schiøde for retten oplæst af dato 7de Ap. 1701. Huor hand lader sig tilforhandle af Hr. Vice laugmand Niels Jacobsen Smit, 3 schind Jorde goedsz, kaldes Tyre volden, beliggende i Gudsdal med bøxel og herlighed, effter brefuetz widere indhold.

Skjøte pa Kankrud

Amund Evensens schiøde for retten oplæst af dato den 12 Jan 1701. Huor med hand lader sig tilforhandle af Christen Christensen Lj, sin beboende gaard Kancherud, som schylder aarlig 6 schind goedz med bøxel og herlighed, beliggende i Gudzdal Sogen effter brefuetz widere indhold.

Lån fra Ole Jonsen Kalstad til Peder Forset

Olle Joensen Kaldstads obligation, for retten oplæst af dato 31 Januar 1701, lydende paa 225 Rdr som Peder Forset er hannem schyldige, og derfor ham til underpant satt, sin beboende gaard, Forsett, som schylder aarlig En huud, 7 schind, 2 bismerpund og sex mercher fisch, indtil hand bemelte Summa penger, med sin tilbørlig Rentte af betalt worden, Effter brefuetz widere indhold.

Pantebrev på nordre Reiten

Olle Gundersens pandte bref, for retten oplæst af dato den 22. Martj 1701, angaaende een pladz Kaldis Nødere Retton og lydende på 50 Rdr effter brefuetz widere indhold.

Leiermålssak

Tore Torsen, som em Tore Tarilsdaatter leyermaal begagnet hafuer, Huilcen, Mandspeerson ey møder for retten, effter lovlig indstefnelse, dett Johan Berge og Lars Lj, ved æd tilstoed, at hand lovlig var indstefnt, mens qvindfolchet møder for retten og betaller hindes leyermaaals Sigt Sex Rdr oc effterdj menige almue beKiendte og tilstoed, at de iche vet, det forbemelte mandzperson Tore Toresen, er noget eyende til leyermaals Sigtis betalling, Effterdi Hand er een fattig

huusmandssøn, Heer af Sognet, Huorfore Hand er tilfunden, for hans leyermaals Sigt at Straffes i gabstochen.

Soldat Lars Erichsen Nørstewold, som begagnet leiermaal med Gunil Amundsdatter, og effterdj det var hans første leiermaal effter 2de mend Guldbrand Østring, og Alf Holte, deris aflagde æd for retten huorfoer hand eer frj, paa qwindfolchets wegne frembstillede sig, Peder Erichsen Wold, at betaller hinds leiermaals Sigt Sex Rdr.

For tidlig født barn

Olle Medliens qwinde Berthe Joensdatter, er Kommen fortidlig i barselSeng, hand indstiller sig for retten, og bekeender som een fattig huusmand, ey det ringeste at være eyende, til hans Ecteschabs Sigtes betalling, det twende mend Olle Swendsrud og Steener Engeland tillige med æd bekrefter, Huoerfor begge er tilkiende at udstaae deris Straf i gaabestochen.

Gausdal 1. august 1701

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0024: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1701, s. 39b-42a)

Grensen mellom Fåberg og Gausdal

Anno 1701 den 1. Aug. Ware vj effter meldende laugrettesmend af Øyer Sogen, ofver en schov og marche delling, Nemblig Christopher Næstingen, Peder Nestingen, Guthorm Kaldor, Arne Raabøel, Lars Moug, Biøren Moug, Johannes Moug og Peder Nedre Moug, i mellem Gudzdal og Faaberg Sogen, ved Rusten for sammelede, udj Hans Kongl. Mayts fogen Cort Coldewins tilstedeverelse.

Huor da af Citanterne blef udj Retten producerit, deres underdanigst Suplication til Hans Excellentz Hr. Stadtholder Frederick von Gabel, og derpaa fuldte naadigste Resolution daterit Aggershuus den 25 Janv. 1701.

2det: bemelte Citanter Stefning, af Gudzdal Sogen betrefende Samme Sag og twistigheds beschafenhed, daterit 28. Junj 1701.

3die: I Retten fremblagt Een Hiembtings Dom, andførte Sag angaande dateriet 1615, den 12 Junj.

4de: Deris schrifftlig indleg, daterit Bøe den 1. Aug. 1701.

Mens Her paa Studzhofvet, Bøe Støllen, oplæst it schiøde, og med der paa fuldte Hans Kongl. Mayts. Confirmation, af Hr. Oberster Georg Reichwin, wed Sognepræsten Hr. Johan Rosing fremblagt, af dato 8de Febr. 1668.

Fremdelis fremblagte Torsten Studzhofdes schiøde af dato 25 Janv 1686, Paa Rinaas Sætter, fremblagt af Hr. Johan Rosing een gammel Domb af dato den 7de Junj 1648.

Item af Hans Berentsen, fremblagt, paa de Ugedals bønders wegne, deris schrifftlig indleg af dato den 1 Aug 1701.

Formedelst dagens undergang, er denne Sag forfløtt til i morgen den anden Aug, Mænderne var tilstede fra Øyer Sogen tillige med , Olle Tande, bege dagem paa aasterne.

Hans velærverdighed Hr. Johan Rising og en bonde Nafnlig Tosten Studshofuet møtte for retten første dag paa Faabergs Side og andre dagen ey nogen af Contraparterne. Citanerne fra Gudzdahl Sogen var alle tilstedeværende, Hans Hederværdighed Hr. Olle Stochflet var og saa første dag ved Retten paa sine Sogne

folches weigne. Af Citanterne eller Contraparterne, er ey videre brefue eller Documenter blefven i Retten Fremblagt, End som tilforen indførrt befindis. Ellers var Hans Berentzen paa Egne og vedkommendis vegne fra Gudsdal Sogen ved hand de effter andførte brefue og paastands Formalier vor Domb begierede.

Thi er der om Saaledis for retten afsagt:

Som vj vid ved Documenters annammelse, øyensuenlig grandschning, og des grundig i giennem forelse, oc effter befunden beschafenhed: Da fra den Nederste og Sønderste gaard i Ugedahlen, Nafnlig Stubrud, Pahserit lige linie op mod En Bech Kaldet Rind Elven, som falder lige ud i Ugedals Elven, mod Peder Stuberuds Huus, Samme bech eller RindElfen, schal være rigtig schifte og deelle, imellem Saxsumsdallen, og Uggedals Hiembraaster: Paa Søndere Side til Faaberg, og paa Nordere Side til Uggedahlen, Oc som fornefte bech, sciær Nord Nordt oust op til een Sætter Kaldet Wedsel Sætter, Da der Strax ofven for Nedsatt en marche Steen paa Rindbacken, som ved denne, disse her effter Nedsattende marche og schilene Steene, betyder Høyden af Uggedals Hiembraaster og Eyedeller. Derfra Passerit til Bondermyr Berget, oc fra bemeldte Berg og til Storemyraasen, Huor wj opreyste og Nedsaatter, Noch een sciellne Stæn; thi os ey mueligt Rettere linie, at følge, eller voris forretning, paa beder lovformelig maade at til Endebringe, saa som Uggedahlen liger udj Conferent een Halfmaane. Nu fra Storemyraasen og til KiercheStenen, derfra til Kirchsteenmyren, som schal være Riktig schiffte og deelle til Kiøls, Imellem Faaberg, Folleboe og Uggedahlen. Fra KiercheSteen myren udij linie til Studzhofuet becken, som begyner der ved Støllen, og lige Ned til Sønderste gaard i Folleboe, Nafnlig Rusten, Huor wj wed Elven, til Slutning needsatt een marche Steen i mellem Faaberg og Folleboe, Saa allebor beboerne, hafueer at tilkiende sig, fra samme wed Elfwen, Nedsatte Steen, og effter tilforne melte linie, til de paa mitKiøls omtalte 2de Steene. Mens som her for os er indlefuert.

Sak om Stølan

Een Dom angaaende een Domb, angaaende Støllen, Daterit den 12 Julj 1615. Samme Dom Hiemmel Bøes beboere Sætter Støllen Saa understaar ieg mig iche, for min mands forretning imod lovens biudende at underkiende. Mens som der tuert jmod i Retten er indleferit twende schiøder, det første af dato 17 may 1666 af Hans Excellents Guldenløwe, til Hr. Oberster Reichwin udgifuet, Som Anno 1668 den 8de Febr, af hans Mayts. Høylofwerlig Kong Friedrich den 3die, aller Naadigst er Confirmeerit. Det andet schiøde af 25 Febr 1686 of Hr. Oberster Reichwin, til Tosten Studshofwet udgifuet, Saa Tør ey understaais paa Slig Høye midgifne brefue og documenter at paa Kiende, menes om, paa Entten af Sidderne, paa anches, da det til min Respectiue ofuer dommer Hr. Laugmands findende, ydenvigtigst Remitterer, or hafwer Faabergs beboere disse nu af merchte Eyedeller sig effterrettlig at Holde, Saa frembt de ey betidelig for Høyere øfrighed, agter att Appelere, eller ogsaa udstår det som loven biuder og befaller.

Stenervollen (WaaLEN?) 28. oktober 1701

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0024: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1701, s. 51b-53a)

Anno 1701 den 28. October er Retten betient paa Steener wollen her sammesteds, ofververende Hans Kongl. Mayts. Foged Cort Coldewin, menderne af laugrettet Nemblig: Amund Olstad, Erich Nordrum, Gudmun Tofft, Niels Oldstad, Joen Bøe, Knud Snertingsdallen, Joen Surenflott og Johannis Eindstad.

Skatterestanse

Hans Kongl. Mayts. Foged indgaf indeverende aars Restands, Huor i mod de schyldige almue ingen modsigelse hafde, og der fore tilfunden at betaale under adfæhr effter loven.

Leiermål

Olle Torgiersen Toffte er indstefnet for begaaet leyermaal med Majri Nielsdatter Redstad og der om i Retten fremlagt af Hans Berentzen Bøe, een Stefning Sedel af dato Reedstad den 24 Aug. 1701. 2det af Hans Berendzen fremlagt en Arrest Sedel af dato den 27. Aug. 1701. Den Sag er optagen til neste Sageting og paafølgende dom effter loven.

Stevning mot Stener Svendsen Waalen

Hr. Capetein Knof Stefnet Steener Svendsen Waalen for hand hafuer eller schal Hafur Slaget Hans Tambur og Nærgaaende hannem med arrørige ord, Indstefnte Steener Waallen, møtte Personlig for retten tillige med Tambur, Olle Klausen, og bege twende Herinden tings tilstaar med hin anden om deris imellemwærende at Være forligt. Den Sar er optagen til neste Sageting og welbemelte Hr. Capiteins egen tilstedeværelse og paafølgende Dom effter loven. Om welbemelte Hr. Capitain for hans Person, wil hafue noget til Sagen videre at sware, som dj andførte begge Personner, Steener Waalen og Tambur, beretter at være med hin anden forligt effter den Kongl. Forordning.

Leiermål

Olle Hagensen Toffte, som er indstefnet for at hafue, begangit leyermaal med Marj Nielsdatter Restad, møder begge hans brødre, Otter Kirchebøe og Poul Toffte, som berlofuer paa hans weigne at svare til hans leyermaals Sicht 12 Rdr. Paa qwindfolchetz weigne, møder hindes broder Reer Reestad som og belofwer at suare til hindis Sicht 6 Rdr.

2det: Oele Madzen Houmb som begangit leyermaal med Marte Justdatter, Item Guldbrand Madzen som beligget Anne Hansdatter Giefsen, disse belofer at svare til deris leyermaals Sigter, huert paa 18 Rdr.

3. Oele Siwersen som begangit leyermaal med Anne Ifwersdatter, paa hans weigne belofer Erland Olstad og Sifwer Dal at svare til hans Sigt 12 Rdr. Og paa qwindfolches Weigne belofwer Olle Evenvold at svare til hindes Sigt, som er 6 Rdl.

4. Peder Willumsen, som begaait leyermaal med Anne Joensdatter fra Froen, Huilche nu anføris paa Præstens Kundskap, der dog udj forgangen aar 1700, ere formedelst, di vare 2de fanter, og aldellis intet eyende, tilDømd at Strafis i Gabestochen, og tilstaar Menige tingsøkte almue, at di samme til dømbte Straf, alt for lengst udstaait hafuer.

Obligasjon fra Mads Paulsen Helleberg

Amund Ondsums obligation for retten oplæst af dato den 25. October 1701, udsted af Madz Pouelsen Helleberg, lydende paa 70 Rdl. efter brefvedz videre indhold.

Obligasjon fra Halvor Jacobsen Helleberg

Amund Ondsums obligation, for retten oplæst af dato den 25 oktober 1701, udsted af Halvor Jacobsen, lydende paa 50 Rdr. Og der for hannem i underpant saat, sin paaboende gaard Hellebderg, schylder aarlig 10 schind, effter brefwedz videre indhold.

Skjøte på Mælum

Gundder Mellums schiøde for retten oplæst af dato 6te oktober 1701 udsted af Lars Mellum, lyder paa 1 Hud Goeds I Mellum, effter brefvedz videre indhold.

Skjøte på Hageødegard

Hr. Olle Stochfletis schiøde for retten oplæst af dato den 9de Maye og udsted af Hans Aflund lydende paa een Halfhuud, Kalder Hage ødegaard effter brefvets videre indhold.

Skjøte på Segelstad

Elling Olsens schiøde for retten oplæst af dato den 17. octobere 1701. Udsted af hans Fader, Olle Segelstad og lydende paa 1 ½ Huder goedz udi Segelstad effter brefvets videre indhold.

Sønstevold 22. november 1701

(SAH, Sorenskriverier i Gudbrandsdalen, G/Gb/Gbb/L0024: Tingbok - Sør-Gudbrandsdal, 1701, s. 56b-58a)

Anno 1701 den 22 Nouember er Retten betient paa Sønstevold tingstue, Menderne opNefnt af laugrettet Nemblig Amund Olstad, Erich Nordrum, Gudmun Tofft. Guthorm Melbøe, i hans sted Joen Melbøe, Knud Snertings Dahl, udj hans Sted Anders Reedstad, Joen Surenlott, Johannis Einstad, og Joen Bøe.

Dom i leiermålssak

Udj den Sag imellem Olle Torgiersen Toffte, Congtra Marj Nielsdatter, som nest afviget den 28 oktober og til i daug og doms paa gølgende blef optagen, Her nest presenterede sig i Retten, Hans Berentzen, og paa andførte Marj Nielsdatters vegne og udj Retten fremblagt en Reigning af dato 22 Nouember 1701. for det andet Hindes schriffteelig jndleg af dato 22 Nouember 1701.

Joen Erichsen, møtte i dag effter indstefnelse og her for retten, effter ad eden af lovbogen blef hannem foreliest, at betrachte Hans Sallighed, og ey anderledis bekiende og tilstaar, end som Hand for Gud med een goed Sambvittighed vil beKient være, og der paa for retten gjorde sin fuldKommen boger ed, det hand aldrig Hafver Hafft nogen legemlig omgiengelse, med bemelte Mari Nielsdatter, og j saa maader benegter at være hindes barne fader, som hand schal være beschylt for, effter acten og protocollens udvectning. Hans Berentzen paastod een Rettfærdig Dom, effter i Retten lagde Documentr og paastands Formalier.

Pouel Toffte møder paa sin broder Olle Tofttes vegne, og effter sin broders egne ord, for sin reyse til Christiania, siger at naar ingen anden barnefader befindes, og Joen Erichsen med ed Kand aflegge, at hand sig frje for ald usømmelig omgiengelse, med hinde, da vil hand endten ægte hinde, eller og saa, om det er iche Guds behag, at beKoste barnets ophold effter loven, uden videre for hinde at lide, Huorfor Pouel Toffte, for retten begirer at Sagen maatte til Neste Sageting huille, og indtil Hand med broderen Kand talle derom, og Huorledis Hand der med er Sindet. Den bemelte Delation blev blef Olle Torgiersen Toffte og broderen Pouel Toffte, af Hans Berentzen, paa godagte Marj Nielsdatters vegne sambytygt og Consenterit, og adjuterim indførte Arrest i sin fulde magt og ehse at Stande, til paa følgende Dom effter loven og det foruden videre Stefnemaal, saafremt de des forinden iche i mindelighed Kand ofverEnsKomme for uden videre process eller vittløffthged.

Sak mellom kaptein Knof og Stener Waalen

Udj den Sag jmellem Hr. Capetain Knof, paa Tambur Olle Clausens vegne, Contra Stener Wallen, som nest afviget den 28 october og til i dag blef optagen, Den Sag er henvist til dj rette vedkommende og nermere schiønsomhed effter Hans Kongl. Ma. allernaadigste udgifne forordning og velbemelte Hr. Capetain og missiues medfør af dato den 22 Nouember 1701, og den ad jnterims forlig af protocollen medfør, beschrefven at gifves effter actens beschrifvelse, saa snart begienis.

Christopher Fyksen stevnet som vitne for klammeri på Romsdalsmarkedet

Joen Tostensen Loe af Froens Sogen, Har Indstefnet Christopher Føxen, Saa og Olle Pedersen tiennende paa Lj, deris Sandhed ved boger æd at fra Sige, Hu ad dennem videndis er, om den Klammerj og schields ord, som Anno 1699 paa Romsdahls marchet, mellem Elling Loe og Halvor Sundet falden er, med videre Stefningsindhold af Dato 29de october 1701. Dernest blef i Retten fremblagt, Joen Loes underdanigste Supplikation, til Hr. Vice Stadtholder Gabel, om opreysning paa samme prov og vidnisbyrds tagende, med der paa fuldte de committerende udj Slesloven Resolution og tilladelse, daterig Christiannie den 4 october 1701. Og blef da af Joen Loe, fremEschet tilforne melte vidne, som æden blef forelest og formaanit til Sandheds beKiendelse, deris Sallighedz i agttagelse, proved saaledis, Christopher Føxen prover da hand Anno 1699, til Romsdals marchet var ned Reyst, samme tiid saa hand at Halvor Sundet, slog Elling Loe udj Hans Eggen boe, tillige og uden boen jlde Hannem Tracterit. Olle Pedersen bekiender og vedstaar, samem ord effter andet, som forhen af Christopher Føxen, provet er, og ey videre om denne Sag var vidende, mens understoed sif iche i mod lovens biudende, Saa og effter saa lang tids forløb deri æd at aflegge. Huor effter Joen Loe vor tings vidne begiernde.